

Brüssel, 30.9.2015
COM(2015) 473 final

2015/0225 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute
suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2015) 185 final}

{SWD(2015) 186 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Väärtpaberistamise turu arendamine usaldusväärsete tavade alusel toetab majanduse kehtvat kasvu ja töökohtade loomise taastumist, mis on komisjoni esmatähtis eesmärk. Peale selle toetab ELi kvaliteetne ja ühtne väärtpaberistamisraamistik finantsturgude täiendavat lõimumist liidus, aitab mitmekesistada rahastamisallikaid ja vabastada kapitali, muutes majapidamistele ja ettevõtjatele laenu andmise krediitiasutuste jaoks lihtsamaks. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb teha kahte asja.

Esiteks tuleb töötada selle turu kõigi osaliste jaoks välja sisuliselt ühtne väärtpaberistamisraamistik ja määrata kindlaks teatav kogum konkreetsetele sobivuskriteeriumidele vastavaid tehinguid: lihtsad, läbipaistvad ja standarditud väärtpaberistamised ehk standardväärtpaberistamised. See ongi väärtpaberistamise määrust käsitleva komisjoni ettepaneku teema. Selleks et kehtestada standardväärtpaberistamise riskitundlikum õiguskäsitlus, tuleb teiseks muuta ELi õiguses väärtpaberistamisraamistikku, sealhulgas selliste krediitiasutuste ja investeerimisühingute kapitalinõudeid, kes on väärtpaberistamise tehingu algatajaks või sponsoriks või kes investeerivad sellistesse instrumentidesse.

Teatavates õigusaktides on sellist erinevat õiguslikku käsitlust juba kasutatud, näiteks delegeeritud õigusaktis pankade likviidsust (likviidsuskattekindaja) käsitlevate usaldatavusnõuete kohta¹. Seda tuleb nüüd täiendada ja muuta seoses väärtpaberistamisega määruse (EL) nr 575/2013 (edaspidi „kapitalinõuete määrus”)² regulatiivse kapitali käsitlust. Kapitalinõuete määruse kehtiv väärtpaberistamisraamistik põhineb eelkõige Baseli pangajärelevalve komitee poolt rohkem kui kümne aasta eest väljatöötatud standarditel ning seal ei eristata standardväärtpaberistamisi muudest keerukamate ja läbipaistmatumatest tehingutest.

Ülemaailmse finantskriisi tõttu tulid ilmsiks kehtiva väärtpaberistamisraamistiku mitmed puudused. Need hõlmavad järgmist:

- kapitalinõuete kindlaksmääramisel mehaaniline tuginemine välisreitingutele;
- ebapiisav riskitundlikkus, mis tuleneb piisavate riskitegurite puudusest riskikaalude määramise meetodites;
- kapitalinõuete protsüklilised nn kaljuefektid.

Selleks et nimetatud puudusi kõrvaldada ning tugevdada krediitiasutuste ja investeerimisühingute vastupanuvõimet turušokkidele, võttis Baseli pangajärelevalve komitee

¹ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/61, 10. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

2014. aasta detsembris vastu soovitusel läbivaadatud väärtpaberistamisraamistiku kohta³ (edaspidi „läbivaadatud Baseli raamistik“). Läbivaadatud Baseli raamistik loodi, et vähendada kehtivate regulatiivsete kapitalinõuete keerukust, paremini kajastada väärtpaberistamise positsioonide riske ning võimaldada kasutada krediidasutustele ja investeerimisühingutele kättesaadavat teavet, et määrata kapitalinõuded oma arvutuste alusel, vähendades seeläbi tuginemist välisreitingutele. Läbivaadatud Baseli raamistiku alusel võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvutada väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuded vastavalt meetodite lihtsale järjestusele, kus esimesel kohal on sisereitingute meetod. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei saa kasutada sisereitingute meetodit, peab ta kasutama välisreitingute meetodit, tingimusel et positsioonil on väline krediitkvaliteedi hinnang, mis vastab reale tegevusnõuetele. Juhul kui krediidasutus või investeerimisühing ei saa kasutada välisreitingute meetodit kas seetõttu, et ta asub jurisdiktsioonis, mis selle kasutust ei luba või kuna tal puudub sellise meetodi kasutamiseks vajalik teave, kasutab ta standardmeetodit järelevalveasutuse määratud valemi alusel.

Läbivaadatud Baseli raamistikuga ei ole praegu ette nähtud standardväärtpaberistamise riskitundlikumat käsitlust. Baseli pangajärelevalve komitee töötab praegu selle kallal, et lisada uude raamistikku⁴ standardväärtpaberistamise kriteeriumid, mis võeti 23. juulil 2015 vastu koos Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooniga (IOSCO). Selle töö tulemusi ei ole loota enne 2016. aasta keskpaika.

Euroopa tasandil esitas Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA“) komisjoni palvel 7. juulil 2015 aruande kvalifitseeruvate väärtpaberistamise kohta,⁵ kus ta soovitas langetada kapitalinõudeid standardväärtpaberistamise puhul usaldusväärsele tasemele, mis on võrreldav läbivaadatud Baseli raamistikus sätestatuga, ja muuta kapitalinõuete määru reguleeriva kapitali nõudeid väärtpaberistamise puhul kooskõlas läbivaadatud Baseli raamistikuga, et kõrvaldada kehtivate normide puudused. Standardväärtpaberistamisega seoses muutis EBA kolm meetodit leebemaks, mille põhimõtted töötas Baseli pangajärelevalve komitee välja läbivaadatud Baseli raamistiku jaoks.

Selleks et toetada väärtpaberistamise määrust käsitleva komisjoni ettepaneku üldisi eesmärke taaskäivitada väärtpaberistamise turud jätkusuutlikumal alusel ning muuta väärtpaberistamine turvaliseks ja tõhusaks rahastamis- ja riskijuhtimisvahendiks, on tehtud ettepanek muuta kapitalinõuete määru väärtpaberistamise reguleeriva kapitali nõudeid, et:

- rakendada läbivaadatud Baseli raamistikus sätestatud reguleeriva kapitali arvutamise meetodeid (artiklid 254–268) ja
- kehtestada EBA soovitusel kohane uuesti kalibreerimine standardväärtpaberistamise puhul (artiklid 243, 260, 262 ja 264).

Alustuseks ja selleks, et lõpetada mehaaniline tuginemine välisreitingutele, peaks krediidasutus või investeerimisühing arvutama reguleerivad kapitalinõuded ise juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on luba kasutada sisereitingute meetodit seoses

³ <http://www.bis.org/bcbs/publ/d303.pdf>

⁴ <http://www.bis.org/press/p150723.htm>

⁵ Vt <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/950548/EBA+report+on+qualifying+securitisation.pdf>

sama liiki positsioonidega, kui need on väärtpaberistamise aluseks, ning saab arvutada regulatiivsed kapitalinõuded seoses aluspositsioonidega, nagu neid ei oleks olnud väärtpaberistatud („Kirb”), kasutades iga juhu puhul konkreetseid eelnevalt määratletud sisendeid. Väärtpaberistamise välisreitingu meetodit peaksid siis saama kasutada krediidasutused ja investeerimisühingud, kes ei või seoses oma vastavate väärtpaberistamise positsioonidega kasutada sisereitingute meetodit. Välisreitingute meetodi alusel tuleks kapitalinõuded määrata väärtpaberistamisseeriatele nende välisreitingu alusel. Kui kahte esimest meetodit ei saa kasutada või kui välisreitingute meetodi kasutamise tõttu oleksid regulatiivsed kapitalinõuded aluspositsioonide krediidiriskile mittevastavad, peaksid krediidasutused ja investeerimisühingud saama kohaldada standardmeetodit, mis peaks tuginema järelevalveasutuse määratud valemile, kasutades sisendina järelevalveasutuse arvutatud kapitalinõudeid, mis on seotud aluspositsioonidega, nagu ei oleks need olnud väärtpaberistatud („Ksa”).

Lisaks sellele, et käesolev ettepanek toetab väärtpaberistamise turgude taaskäivitamist, võimaldab see komisjonil olla liidriks Baseli pangajärelevalve komitee sellise töö suunamisel, mis hõlmab standardväärtpaberistamiste regulatiivset käsitlemist ning mis toetab eesmärkide saavutamist ELi vaatenurgast.

Hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist vaatab komisjon läbi väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuete soovitatud lähenemisviisi, sealhulgas meetodite järjestuse, võttes arvesse selle mõju väärtpaberistamise turgude arengule ja vajadust säilitada ELis finantsstabiilsus.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

Kapitalinõuete määruuses väärtpaberistamise regulatiivse kapitali käsitlemise läbivaatamine on osa komisjoni kavandatud õigusaktide paketist, mis hõlmab väärtpaberistamise määrust ning mille eesmärk on määrata kindlaks standardväärtpaberistamise kriteeriumid ning kehtestada kõigile finantsteenuste sektoritele riski säilitamise, hoolsuskohustuse ja avalikustamisnõuete ühtsed normid. ELi turvalisema ja jätkusuutlikuma väärtpaberistamisturu loomine on kapitaliturgude liidu projekti oluline komponent, mis aitab saavutada projekti eesmarke tänu finantsturgude suuremale lõimitusele ja ELi majanduse mitmekesisematele rahastamisallikatele.

- **Kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega**

Investeerimiskavas Euroopa jaoks, mille komisjon esitas 26. novembril 2014, nimetati kvaliteetse väärtpaberistamise jätkusuutlikku turgu ühe valdkonnana viiest, kus on vaja võtta meetmeid lähemal ajal. Käesoleva muutmismäärusega toetatakse komisjoni esmatähtsat eesmärki toetada töökohtade loomist ja majanduse jätkusuutlikku kasvu, kordamata enne kriisi tehtud vigu. Lisaks suurendatakse käesoleva usaldatavusraamistikuga ELi finantsturgude lõimumist ning aidatakse mitmekesistada rahastamisallikaid ja vabastada kapitali ELi ettevõtjate jaoks. Kokkuvõttes aitab läbivaadatud usaldatavusraamistik investorite jaoks kapitali tõhusamalt allokeerida ja portfelli hajutada ning sellega suurendatakse ELi kapitaliturgude üldist tõhusust.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 114 lõige 1, millega volitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu võtma selliseid meetmeid liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks, mille eesmärk on siseturu rajamine ja selle toimimine.

Kapitalinõuete määrusega, mida muudetakse vastavalt käesolevale ettepanekule, on kehtestatud krediidasutuste ja investeerimisühingute ELi usaldatavusraamistik, sätestades neile ühtsed ja vahetult kohalduvad normid, sealhulgas kapitalinõuete valdkonnas väärtpaberistamise positsioonidega kaasneva krediidiriski puhul. Sellise ühtlustamisega tagatakse ELi krediidasutustele ja investeerimisühingutele võrdsed tingimused ning suurendatakse usaldust nende stabiilsuse vastu kogu ELis, sealhulgas seoses nende tegevusega väärtpaberistamise turgudel investorite, väärtpaberistamise tehingu algatajate või sponsoritena.

- **Subsidiaarsus (ei kuulu liidu ainupädevusse)**

Üksnes ELi õigusaktiga saab tagada, et väärtpaberistamise puhul on regulatiivse kapitali käsitus rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevate kõigi krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul sama. Ühtlustatud regulatiivsete kapitalinõuetega tagatakse võrdsed tingimused, vähendatakse õiguslikku keerukust, välditakse piiriülese tegevuse puhul põhjendamatuid nõuete täitmisega seotud kulusid, edendatakse ELi turgude täiendavat lõimumist ning aidatakse piirata õigusliku arbitraaži võimalusi. Samuti tagatakse ELi tasandil võetava meetmega ELi finantsstabiilsuse kõrge tase. Seepärast on väärtpaberistamise regulatiivsed kapitalinõuded sätestatud kapitalinõuete määruks ja üksnes selle määru muutmise saaks saavutada käesoleva ettepaneku eesmärgi. Seepärast vastab käesolev ettepanek ELi toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekuga tehakse kapitalinõuete määruks ainult neid muudatusi, mida on vaja 1. punktis kirjeldatud probleemi lahendamiseks.

- **Õigusakti valik**

Õigusaktiks valiti määruks, kuna ettepanek eeldab kapitalinõuete määru muutmist.

3. JÄRELHINDAMISTE TULEMUSED, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMINE JA MÕJUHINNANGUD

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjoni talitused on hoolega jälginud Euroopa ja rahvusvaheliste foorumite tööd ja nendes osalenud, eelkõige seoses EBA ja Baseli pangajärelevalve komitee tööga.

Komisjon korraldas 2015. aasta veebruaris ka avatud konsultatsiooni, kus käsitleti selle ettepaneku peamisi punkte. Komisjonile saatsid kommentaare eri vastajad, sealhulgas märkimisväärne hulk pangandussektori sidusrühmi (järelevalveasutused, keskpangad, sektoriesindajad). Valitses laialdane üksmeel, et selles valdkonnas on vaja võtta meetmeid ELi tasandil ning avaldati arvamust konkreetsete rakendatavate meetmete ja nendest saadava võimaliku kasu ja kulude kohta. Avaliku konsultatsiooni vastuste kokkuvõtte on esitatud lisatud mõjuhinnangus. Vastused on tutvumiseks kättesaadavad komisjoni ELi uuringu veebilehel⁶.

⁶ Vt <https://ec.europa.eu/eusurvey/publication/securitisation-2015?language=en>

Lisaks korraldas komisjon 22. juulil 2015 liikmesriikidega eraldi konsultatsioonid panganduse, maksete ja kindlustuse eksperdirühma koosolekul.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Euroopa majanduse pikaajalist rahastamist käsitleva rohelise raamatu⁷ järelmeetmena pöördus komisjon EBA poole nõu saamiseks, et koguda tõendeid ja saada ideid standardväärtpaberistamise kõige sobivamate tunnuste kohta ning selle kohta, kui asjakohane on usaldatavusnõuete seisukohast lubada ELi väärtpaberistamise turgude edendamiseks kohelda standardväärtpaberistamisi soodsamalt.

EBA reageeris komisjoni palvele ja avaldas 7. juulil 2015 aruande selleks sobivate väärtpaberistamise kohta.

- **Mõju hindamine**

Käesoleva ettepaneku ettevalmistamiseks koostati mõjuhindang ja seda arutati talitustevahelise juhtrühmaga.

Väärtpaberistamise määrusele lisatud mõjuhindangus on selgelt välja toodud, millist kasu tõhususe ja tulemuslikkuse osas annavad a) läbivaadatud õigusraamistiku kehtestamine väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuetele ning b) standardväärtpaberistamise erinev käsitlemine, võttes arvesse väärtpaberistamist käsitleva komisjoni õigusaktide paketi üldeesmärke, st kõrvaldada investorite silmis väärtpaberistamisega seotud probleemid: kõrvaldada standardväärtpaberistamistoodete ebasoodne õiguslik kohtlemine ning vähendada emitentide ja investorite põhjendamatult kõrgeid tegevuskulusid või kaotada need. Standardväärtpaberistamise ja muude väärtpaberistamise selgel eristamisel kalitalinõuete osas oleks positiivne mõju mitmes küsimuses, nimelt:

- loodav väärtpaberistamisraamistik oleks riskitundlikum ja paremini tasakaalus;
- soodsamate kapitalinõuetega soodustataks seda, et pangad järgivad standardväärtpaberistamise kriteeriume;
- investoreid julgustataks uuesti sisenema väärtpaberistamise turule, kuna spetsiaalse raamistikuga antaks selgelt märku, et riskid on nüüd paremini kalibreeritud ja seega oleks vähendatud ka süsteemse kriisi taaspuhkemise tõenäosust.

Mõjuhindang esitati õiguskontrollikomiteele 17. juunil 2015. Komitee koosolek toimus 15. juulil 2015. Komitee kiitis kapitalinõuete määruse reguleerimisalasse kuuluvate krediitiasutuste ja investeerimisühingute regulatiivse kapitali käsitlemise soovitatud muudatused heaks.

- **Õigusloome kvaliteet ja lihtsustamine**

Käesoleva ettepanekuga lihtsustataks oluliselt selliste krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuetele vastava regulatiivse kapitali raamistikku, kes on väärtpaberistamise investorid, algatajad või sponsorid, kehtestades ühtse meetodite järjestuse, mida kohaldatakse kõigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes sõltumata meetodist, mida on kasutatud kapitalinõuete arvutamiseks aluslepingutega seoses, ja jäetaks välja

⁷ Vt http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9df9914f-6c89-48da-9c53-d9d6be7099fb.0009.03/DOC_1&format=PDF

väärtpaberistamise positsioonide teatavate liikide mitu eri käsitlemist. Krediidiasutused ja investeerimisühingud oleksid paremini võrreldavad ning nõuete järgimise kulud väheneksid märkimisväärselt.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei mõjuta eelarvet.

5. MUUD PUNKTID

- **Rakenduskavad ning seire-, hindamis- ja aruandluskord**

Uue raamistiku mõju jälgitakse koostöös EBA ja pädevate järelevalveasutustega hoolega, lähtudes järelevalvelise aruandluse korrast ja kapitalinõuete määrusega krediidiasutustele ja investeerimisühingutele kehtestatud avalikustamismäärustest. Uue raamistiku seire ja hindamine toimub ka ülemaailmsel tasandil, kus see on eelkõige osa Baseli pangajärelevalve komitee ülesannetest.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

6. ETTEPANEKU TEATAVATE SÄTETE ÜKSIKASJALIK SELGITUS

(a) Paketi eri elementide vaheline vastasmõju ja kooskõla

Käesolev määrus moodustab koos väärtpaberistamise määruse ettepanekuga õigusaktide paketi. Nagu paljud sidusrühmad konsultatsiooni käigus märkisid, ei piisaks standardväärtpaberistamise sobivuskriteeriumidest üksi, et saavutada eesmärk elavdada ELi väärtpaberistamise turge, kui nendele ei lisandu uus neid eritunnuseid paremini kajastav usaldatavusnõuete käsitlemine, mis hõlmab ka kapitalinõuete valdkonda.

Väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuded, sealhulgas standardväärtpaberistamise riskitundlikum käsitlemine on sätestatud käesolevas ettepanekus, samas kui standardväärtpaberistamise sobivuskriteeriumid koos muude mitut sektorit hõlmavate sätetega on esitatud väärtpaberistamise määruks. Eelkõige hõlmavad need riski säilitamist, hoolsuskohustust ja avalikustamismäärust käsitlevaid kõiki sätteid, mis varem olid kapitalinõuete määruse 5. osas. Sama kehtib teatavate artikli 4 mõistete kohta, mis on üldist laadi ja mis seepärast on viidud nüüd sektoriülesele õigusraamistikku.

Tulevikus järgneb käesolevale ettepanekule likviidsuskattekorrajat käsitlev delegeeritud õigusakt, et viia see kooskõlla väärtpaberistamise määruks. Eelkõige muudetakse sobivuskriteeriume, mille kohaselt väärtpaberistamised kuuluvad likviidsuskattekorrajat käsitleva delegeeritud õigusakti artiklis 13 taseme 2B varade hulka, et see oleks kooskõlas väärtpaberistamise määruks sätestatud standardväärtpaberistamise üldkriteeriumidega. Seda delegeeritud õigusakti ei saaks muuta praegu, kuna järgida tuleb teist menetlust ja muudatused sõltuvad praeguse paketi õigusloomealaste läbirääkimiste tulemusest.

(b) Väärtpaberistamise positsioonide riskiga kaalutud varade arvutamine

Selleks et säilitada tekstisisene ühtsus ja üldine sidusus ning seda parandada, asendatakse kapitalinõuete määruse 3. osa 2. jaotise kogu 5. peatükk praeguse ettepanekuga, kuigi mitmes artiklis on muudatused väikesed. Eriti puudutab see 2. jagu (Riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmine), osa 3. jaost (1. alajagu: Üldsätted) ja 4. jagu (Välised krediitkvaliteedi hinnangud).

Kõige olulisemad on muudatused uutes artiklites 254–270a. Läbivaadatud Baseli pangajärelevalve komitee raamistiku alusel rakendatakse väärtpaberistamise positsioonide puhul uut riskiga kaalutud varade arvutamise meetodite järjestust. Iga meetodi kasutamine sõltub väärtpaberistamise positsioone hoidvale krediidasutusele või investeerimisühingule kättesaadavast teabest. Meetodite ühtset järjestust kasutatakse krediidiriski puhul nii standardmeetodit või ka sisereitingute meetodit kasutatavate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul.

(c) Meetodite uus järjestus (uued artiklid 254–270a)

Sisereitingute meetod on läbivaadatud järjestuses esimesel kohal ja selle puhul kasutatakse peamise sisendina K_{IRB} i teavet. K_{IRB} on aluspositsioonide kapitalinõue, mille puhul kasutatakse sisereitingute meetodi põhist raamistikku (kas täiustatud või alusmeetodit). Sisereitingute meetodi kasutamiseks peab pangal olema: i) järelevalveasutuse heakskiidetud sisereitingute mudel väärtpaberistamise kogumisse kuuluva aluspositsioonide liigi jaoks ja ii) piisavalt teavet K_{IRB} i hindamiseks. Kuna K_{IRB} ei kajasta täielikult lõpptähtaja asjaomast mõju, võetakse sisereitingute meetodis seeria lõpptähtaega täiendava riskitegurina selgelt arvesse. Seeria lõpptähtaja kindlaksmääramine põhineb seeria lepinguliste rahavoogude kaalutud keskmisel lõpptähtajal. Kaalutud keskmise lõpptähtaja arvutamise asemel on krediidasutusel või investeerimisühingul lubatud kasutada õiguslikku lõpptähtaega (kohaldades väärtuskärbet). Viieaastast ülempiiri ja üheaastast alampiiri kohaldatakse kõigil juhtudel.

Krediidasutus või investeerimisühing, kes ei saa arvutada K_{IRB} i antud väärtpaberistamise positsiooni puhul, peab riskiga kaalutud varade arvutamisel kasutama välisreitingute meetodit. Välisreitingute meetodi alusel määratakse riskikaalud vastavalt krediitkvaliteedi hinnangutele (või kaudsetele reitingutele), positsiooni nõudeõiguse järgule ja aluspositsioonide kogumi kontsentreeritusele. Kui krediidasutus või investeerimisühing ei saa kasutada välisreitingute meetodit, peab ta kohaldama standardmeetodit. Standardmeetodis kasutatakse tegurit K_{SA} , mis on aluspositsioonide kapitalinõue standardmeetodi alusel, ja tegurit „W”, mis on viivises aluspositsioonide kogumi summa suhe kõigi aluspositsioonide summasse. Kui välisreitingute meetodi tulemusena saadud regulatiivsed kapitalinõuded ei vasta väärtpaberistamise aluspositsioonides kajastuvale krediidiriskile, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada standardmeetodit kõnealuse väärtpaberistamise positsioonide puhul otse, tingimusel et pädev asutus seda kontrollib.

Krediidasutus või investeerimisühing, kes ei saa kasutada teatava väärtpaberistamise positsiooni puhul ei sisereitingute, välisreitingute ega standardmeetodit, peab määrama positsioonile riskikaalu 1 250 %.

Kõigi väärtpaberistamise positsioonide ja kõigi kolme meetodi puhul on kehtestatud riskikaalu alampiiriks 15 %. Riskikaalu alampiir on põhjendatud teatavate riskidega,

sealhulgas mudeli- ja esindusriskid, mis on väidetavalt väärtpaberistamise positsioonide puhul olulisemad kui riskipositsioonide muude kategooriate puhul ning mis võivad hoolimata uue raamistiku suuremast riskitundlikkusest tekitada teatavat ebakindlust kapitalihinnangute osas.

(d) Standardväärtpaberistamise riskitundlikum käsitus

Riskitundlikum usaldatavusnõuete käsitus kehtestatakse standardväärtpaberistamise jaoks kooskõlas metoodikaga, mida EBA soovitas oma aruandes väärtpaberistamise kohta, mis kvalifitseeruvad riskiga kaalutud varade arvutamise kolme uue meetodi kohaselt (uued artiklid 260, 262 ja 264). Kõik kolm meetodit on kõigi seeriade osas uuesti kalibreeritud, et standardväärtpaberistamistena kvalifitseeruvate tehingute positsioonide kapitalinõuded oleksid väiksemad.

Lisaks kolme meetodi rek calibreerimisele saavad standardväärtpaberistamise kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid kasu madalamast alampiirist, milleks on 10 % (15 % asemel, mida kohaldatakse jätkuvalt nii standardväärtpaberistamise madalamasse nõudeõiguse järku kuuluvate positsioonide kui ka muude väärtpaberistamise suhtes üldiselt). See on kehtestatud, et võtta EBA analüüsi alusel arvesse standardväärtpaberistamise kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade oluliselt paremaid varasemaid tulemusnäitajaid, kui on madalamasse nõudeõiguse järku kuuluvatel kvalifitseeruvatel seeriatel; see on täielikult põhjendatud asjaoluga, et standardväärtpaberistamise tunnused võivad oluliselt vähendada mudelist ja esindamisest tulenevaid riske.

Riskiga kaalutud varade arvutamisel peavad väärtpaberistamise määrase kohased standardväärtpaberistamised vastama aluspositsioonidega seotud lisanõuetele, nimelt vastama standardmeetodi kohastele laenuandmise nõuetele, minimaalsele kontsentreeritusele ja maksimaalsetele riskikaaludele. Täiendavad erikriteeriumid on samuti kehtestatud varaga tagatud kommertsväärtpaberitele.

(e) Ülempiirid

- **Maksimaalne riskikaal kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide korral (uus artikkel 267)**

Aluspositsioonide arvessevõtmise meetodi alusel määratakse väärtpaberistamise positsioonile maksimaalne riskikaal, mis võrdub aluspositsioonide suhtes kohaldatava keskmise riskikaaluga. Kehtivate normide kohaselt võib aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit kasutada reitinguta positsioonide riskiga kaalutud varade arvutamiseks (kapitalinõuete määrase artikkel 253). Nüüd tehakse kooskõlas läbivaadatud Baseli pangajärelevalve komitee raamistikuga ettepanek lubada kasutada aluspositsioonide arvessevõtmise meetodit üksnes kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide puhul, sõltumata sellest, kas asjaomane positsioon on reitinguga või mitte ja sõltumata meetodist, mida kasutati aluspositsioonide kogumi puhul (standardmeetod või sisereitingute meetod), tingimusel et pank suudab arvutada aluspositsioonide K_{IRB} ja K_{SA} . Võttes arvesse kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade krediitkvaliteedi parandamist madalamasse nõudeõiguse järku kuuluva seeria abil, ei peaks krediitdiasutus või investeerimisühing kohaldama kõrgemasse

nõudeõiguse järku kuuluva positsiooni suhtes kõrgemat riskikaalu kui see, mida oleks kohaldatud juhul, kui ta omaks seda seoses aluspositsioonidega otse.

- **Maksimaalsed kapitalinõuded (uus artikkel 268)**

Praegu on ette nähtud maksimaalsete riskiga kaalutud varade üldine ülempiir sellistele krediidasutustele ja investeerimisühingutele, kes saavad arvutada K_{IRBi} (artikkel 260). Nüüd on kavas a) jätkata selle käsitluse kasutamist, st väärtpaberistamise positsiooni puhul sisereitingute meetodit kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kohaldada selle positsiooni suhtes maksimaalseid kapitalinõudeid, mis võrduvad kapitalinõudega, mis oleks kehtestatud sisereitingute meetodite alusel aluspositsioonidele, kui neid ei oleks väärtpaberistatud ning b) laiendada sama käsitlust väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutustele ja investeerimisühingutele, kes kasutavad välisreitingute ja standardmeetodit. Seda võib põhjendada sellega, et tehingu algataja vaatenurgast võib väärtpaberistamise protsessi käsitada sarnasena krediidiriski maandamisele, st selle tulemusena kantakse vähemalt osa aluspositsioonide riske üle teisele poolele. Sellest lähtudes ja eeldusel, et riski olulise osa ülekandmise tingimused on täidetud, ei ole krediidasutusel või investeerimisühingul põhjust hoida pärast väärtpaberistamist varasemast rohkem kapitali, kuna aluspositsioonidega seotud riske on väärtpaberistamise protsessiga vähendatud.

(f) Teatavate positsioonide erikäsitluse kõrvaldamine

Selleks et veelgi vähendada raamistiku keerukust ja parandada väärtpaberistamisraamistiku ühtsust, on tehtud ettepanek kõrvaldada rida kapitalinõuete määrusega praegu ette nähtud erikäsitlusi:

- teise või kõrgema järjekoha kahju positsioonid varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis (praegune artikkel 254);
- reitinguta likviidsuse tagamise tehingute käsitlus (praegune artikkel 255);
- täiendavad omavahendite nõuded ennetähtaegse amortiseerimise klausleid sisaldavate uuenevate nõuete väärtpaberistamiste puhul (praegune artikkel 256).

(g) Konkreetsete positsioonide käsitlemine

- **Edasiväärtpaberistamised (uus artikkel 269)**

Veelgi rangemate nõuetega standardmeetod on edaspidi ainuke meetod, mida saab kasutada edasiväärtpaberistamise positsioonide puhul, kohaldades oluliselt kõrgemat riskikaalu alampiiri (100 %).

- **kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid VKE väärtpaberistamistes (uus artikkel 270)**

Võttes arvesse väärtpaberistamise paketi üldist eesmärki aidata luua piisav rahastamise voog, et toetada ELi majanduskasvu ja seda, et VKEd on ELi majanduse selgrooks, lisatakse käesolevasse määrusesse konkreetne säte VKE-põhiste väärtpaberistamise kohta (artikkel 270). Eelkõige käsitletakse neid VKEde laenude väärtpaberistamisi, kus *mezzanine*-seeriaga (ja mõnel juhul madalama nõudeõiguse järgu seeriaga) seotud krediidiriski garanteerib piiratud hulk kolmandaid isikuid, sealhulgas eelkõige keskvalitsus või liikmesriigi keskpang, või millele on üks nendest andnud edasigarantii (sellist skeemi nimetatakse tavaliselt esimese

järjekoha katteks). Võttes arvesse selliste skeemide olulisust kapitali vabastamisel, et kasutada seda VKEdele laenuandmise suurendamiseks, on tehtud ettepanek kehtestada riskitundlikum käsitus, mis on samaväärne standardväärtpaberistamiste puhul ettenähtuga, kõrgemasse nõudeõiguse järgu kuuluva seeria jaoks, mida säilitab väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing. Sellise käsitluse kasutamiseks peab väärtpaberistamine vastama mitmetele tegevusnõuetele, sealhulgas kohaldatavad standardväärtpaberistamise kriteeriumid. Kui sellistel tehingutel on sellist liiki garantii või edasigarantii, ei piira määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt nende puhul kasutatav soodsam regulatiivse kapitali käsitus riigiabi eeskirjade järgimist.

(h) Muud põhipunktid

- **5. osa muudatused (riskipositsioonid ülekantud krediidiriskis)**

Kuna väärtpaberistamise määrusega kehtestatakse samal ajal väärtpaberistamise tehingu algatajast, sponsorist või investorist krediidasutuste ja investeerimisühingute nõuete üldraamistik kõigile finantssektoritele, tunnistatakse kõik 5. osa sätted (artiklid 404–410) kehtetuks. Säilitatakse ainult artikli 407 (täiendav riskikaal) sisu ja vastavad komisjoni volitused võtta vastu rakenduslikke tehnilisi standardeid⁸; need leiab uuest artiklist 270a.

- **Artikli 456 muudatused**

On tehtud ettepanek muuta artiklit 456, et volitada komisjoni, nagu see on ka muude omavahendite nõuete liikide puhul, võtma vastu delegeeritud õigusakt, et võtta arvesse kõiki olulisi muutusi rahvusvahelisel tasandil, pöörates erilist tähelepanu Baseli pangajärelevalve komitee tööle.

- **Läbivaatamisklausel (artikkel 519a)**

Komisjon esitab kolme aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest nõukogule ja parlamendile aruande regulatiivse kapitali uue raamistiku mõju kohta ELi väärtpaberistamise turgudele. Oma analüüsi alusel ning võttes arvesse rahvusvahelist õigusala arengut ja vajadust tagada finantsstabiilsus, võib komisjon vastavalt artiklile 456 teha ettepaneku kapitalinõuete määruse täiendavaks muutmiseks muu hulgas seoses meetodite järjestusega.

- **Jõustumine**

Uued sätted jõustuvad [...].

⁸ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 602/2014, 4. juuni 2014, millega sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid järelevalvetavade lähendamise lihtsustamiseks seoses täiendavate riskikaalude rakendamisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 166, 5.6.2014, lk 22)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotisaalkomitee arvamust⁹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Väärtpaberistamised on hästi toimivate finantsturgude oluline komponent, kuna need aitavad mitmekesistada krediidasutuste ja investeerimisühingute rahastamisallikaid ning vabastada regulatiivset kapitali, mida saab siis täiendava laenuandmise toetuseks ümber allokeerida. Lisaks luuakse väärtpaberistamistega krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning teistele turuosalistele täiendavad investeerimisvõimalused, võimaldades seeläbi portfelli hajutada ning lihtsustada rahastamise jõudmist ettevõtjate ja eraisikuteni nii liikmesriikide sees kui ka kogu liidus piiriüleselt. Sellise kasu mõõtmisel tuleks siiski võtta arvesse sellega kaasneva võimalikud kulud. Nagu oli näha 2007. aasta suvel alanud finantskriisi alguses, kujunes väärtpaberistamise turgude ebasobiv tegevus märkimisväärseks ohuks finantssüsteemi usaldusväärsusele, seda eelkõige ülemäärase finantsvõimenduse, läbipaistmatute ja keeruliste struktuuride tõttu, mis muutsid hinnakujunduse problemaatiliseks, ning mehaanilise tuginemise tõttu välisreitingutele või kuna investorite ja väärtpaberistamise tehingu algatajate huvid ei kattunud („esindusriskid”).
- (2) Viimastel aastatel on väärtpaberistamise maht jäänud liidus kriisieelsele kõrgajale alla mitmel põhjusel, sealhulgas selliste tehingutega kaasneva üldise maine pärast. Väärtpaberistamise turgude taastamine peaks põhinema nõuetekohastel ja usaldusväärsel turutavadel, et ennetada finantskriisi vallandanud olukorra kordumist. Selleks on määruses [väärtpaberistamise määrus] sätestatud üldise väärtpaberistamisraamistiku olulised punktid koos konkreetsete kriteeriumidega, mille abil teha kindlaks lihtsad, läbipaistvad ja standarditud väärtpaberistamised (edaspidi „standardväärtpaberistamised”) ning järelevalvesüsteem, mille abil kontrollida nende kriteeriumide nõuetekohast kohaldamist väärtpaberistamise tehingu algatajate, sponsorite, emitentide ja institutsionaalsete investorite poolt. Peale selle kehtestatakse

⁹ ELT C68, 6.3.2012, lk 39.

määrusega [väärtpaberistamise määrus] kõigile finantsteenuste sektoritele rida nõudeid riski säilitamise, hoolsuskohustuse ja avalikustamise kohta.

- (3) Kooskõlas määruse [väärtpaberistamise määrus] eesmärkidega tuleks määrusega (EL) nr 575/2013 väärtpaberistamise algatajast, sponsorist või investorist krediitiasutustele ja investeerimisühingutele kehtestatud regulatiivseid kapitalinõudeid muuta, et võtta asjakohaselt arvesse standardväärtpaberistamise konkreetseid tunnuseid ning kõrvaldada finantskriisi käigus ilmnunud puudujäägid raamistikus, eelkõige mehaaniline tuginemine välisreitingutele, ülemäära madalad riskikaalud kõrge reitinguga väärtpaberistamisseeriade puhul ja vastupidiselt liiga kõrged riskikaalud madala reitinguga seeriade puhul ning ebapiisav riskitundlikkus. Baseli pangajärelevalve komitee avaldas 11. detsembril 2014 dokumendi „Väärtpaberistamisraamistiku läbivaatamine” (edaspidi „läbivaadatud Baseli raamistik”), kus esitatakse eri muudatused väärtpaberistamise regulatiivse kapitali nõuetes, et kõrvaldada just nimetatud puudujäägid. Määruse (EL) nr 575/2013 muudatustes tuleks läbivaadatud Baseli raamistiku sätteid arvesse võtta.
- (4) Määruse (EL) nr 575/2013 kohased väärtpaberistamise positsioonide kapitalinõuded tuleks kõigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute puhul arvutada samade arvutusmeetodite alusel. Alustuseks ja selleks, et lõpetada mehaaniline tuginemine välisreitingutele, peaks krediitiasutus või investeerimisühing arvutama regulatiivsed kapitalinõuded ise juhul, kui krediitiasutusel või investeerimisühingul on luba kasutada sisereitingute meetodit seoses sama liiki positsioonidega, kui need on väärtpaberistamise aluseks, ning saab arvutada regulatiivsed kapitalinõuded seoses aluspositsioonidega, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud („Kirb”), kasutades igal juhul puhul konkreetseid eelnevalt määratletud sisendeid. Välisreitingute meetodit peaksid saama kasutada krediitiasutused ja investeerimisühingud, kes ei või seoses oma vastavate väärtpaberistamise positsioonidega sisereitingute meetodit kasutada. Välisreitingute meetodi alusel tuleks kapitalinõuded määrata väärtpaberistamisseeriadele nende välisreitingu alusel. Kui kahte esimest meetodit ei saa kasutada või kui välisreitingute meetodi kasutamise tõttu ei vastaks regulatiivsed kapitalinõuded aluspositsioonide krediidiriskile, peaksid krediitiasutused ja investeerimisühingud saama kohaldada standardmeetodit, mis peaks tuginema järelevalveasutuse määratud valemile, kasutades sisendina krediidiriski suhtes kohaldatava standardmeetodi alusel arvutatud kapitalinõudeid seoses aluspositsioonidega, nagu need ei oleks olnud väärtpaberistatud („Ksa”).
- (5) Esindus- ja mudeliriskid on väärtpaberistamise puhul valdavamad kui muude finantsvarade puhul ning need tekitavad teataval määral ebakindlust väärtpaberistamise kapitalinõuete arvutamisel isegi siis, kui kõiki asjakohaseid riskitegureid on arvesse võetud. Selleks et kajastada neid riske adekvaatselt, tuleks määrust (EL) nr 575/2013 muuta, et kehtestada riskikaalu alampiir 15 % kõigile väärtpaberistamise positsioonidele. Edasiväärtpaberistamised seevastu on märksa keerukamad ja suurema riskiga, seepärast tuleks nende positsioonide puhul kasutada konservatiivsemat regulatiivse kapitali arvutamist ja kohaldada riskikaalu alampiiri 100 %.
- (6) Krediitiasutustel ja investeerimisühingutel ei peaks olema kohustust kohaldada kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluva positsiooni suhtes suuremat riskikaalu kui see, mida kohaldataks, kui ta omaks aluspositsioone otse, seega peegeldades krediitdikvaliteedi parandamisest saadavat kasu, mida kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid saavad väärtpaberistamise struktuuris madalamatest seeriatest. Seepärast tuleks määrusega (EL) nr 575/2013 kehtestada nn aluspositsioonide

arvessevõtmise meetod, mille kohaselt tuleks teatavate tingimuste alusel määrata väärtpaberistamise kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvatele positsioonidele maksimaalne riskikaal, mis võrdub aluspositsioonide suhtes kohaldatava keskmise riskikaaluga, ja selline meetod peaks olema kasutatav sõltumata sellest, kas asjaomane positsioon on reitinguga või mitte ning sõltumata aluspositsioonide kogumi suhtes kohaldatavast meetodist (standardmeetod või sisereitingute meetod).

- (7) Kehtiva raamistikuga on sellistele krediidasutustele ja investeerimisühingutele ette nähtud maksimaalsete riskiga kaalutud varade üldine ülempiir, kes saavad aluspositsioonide kapitalinõuded arvutada vastavalt sisereitingute meetodile, nagu ei oleks neid positsioone väärtpaberistatud (K_{IRB}). Kuna väärtpaberistamisega vähendatakse aluspositsioonidega seotud riski, peaksid seda ülempiiri saama kasutada kõik väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutused ja investeerimisühingud sõltumata väärtpaberistamise positsioonide regulatiivsete kapitalinõuete arvutamisel kasutatud meetodist.
- (8) Nagu Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) märkis oma 15. juuni 2015. aasta aruandes kvalifitseeruvate väärtpaberistamise kohta¹⁰, kinnitavad makseviivitusi ja kahjusid käsitlevad empiirilised tõendid, et finantskriisi ajal olid lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaberistamise tulemusnäitajad muude väärtpaberistamise tulemustest paremad, mis tuleneb lihtsate ja läbipaistvate struktuuride kasutamisest ning standardväärtpaberistamise usaldusväärsetest tavadest, mistõttu on krediidi-, operatsiooni- ja esindusriskid väiksemad. Seepärast on asjakohane muuta määrust (EL) nr 575/2013, et kehtestada piisavalt riskitundlik kalibreerimine standardväärtpaberistamise puhul EBA aruandes soovitatud viisil, mis eelkõige tähendab kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate positsioonide puhul madalamat riskikaalu alampiiri (10 %).
- (9) Regulatiivse kapitali arvutamisel tuleks määruses (EL) nr 575/2013 standardväärtpaberistamise määratlust piirata väärtpaberistamisega, kus aluspositsioonide omandiõigus kantakse üle eriotstarbelisele üksusele („traditsioonilised väärtpaberistamised”). Samas peaks krediidasutustel ja investeerimisühingutel, kes säilitavad kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid sünteetilistes väärtpaberistamises, mis on tagatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antud laenude aluspositsioonide kogumiga, olema lubatud kohaldada selliste positsioonide suhtes madalamaid – standardväärtpaberistamise suhtes kohaldatavaid – kapitalinõudeid, kui neid tehinguid käsitatakse teatavate rangete kriteeriumide alusel kvaliteetsetena. Kui selliste sünteetiliste väärtpaberistamise kogumil on keskvalitsuse või liikmesriigi keskpanga garantii või edasigarantii, ei piira määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt kasutatav soodsam regulatiivse kapitali käsitus riigiabi eeskirjade järgimist.
- (10) Määruses (EL) nr 575/2013 tuleks väärtpaberistamise ülejäänud regulatiivseid kapitalinõudeid muuta ainult niivõrd, kui seda on vaja meetodite uue järjestuse ning standardväärtpaberistamise konkreetsete sätete kajastamiseks. Eelkõige tuleks jätkata riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega seotud sätete ja väliseid krediidikvaliteedi hinnanguid käsitlevate nõuete sisulist kohaldamist praegusel kujul. Küll aga tuleks tervenisti välja jätta määruse (EL) nr 575/2013 5. osa, v.a nõue säilitada täiendavad riskikaalud, mis tuleks kehtestada krediidasutustele ja

¹⁰

Vt <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/950548/EBA+report+on+qualifying+securitisation.pdf>

investeeringisühingutele, kes rikuvad määruse [väärtpaberistamise määrus] 2. peatüki sätteid.

- (11) Võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee käimasolevat arutelu selle üle, kas läbivaadatud Baseli raamistiku rekaliibreerimisest piisab standardväärtpaberistamise konkreetsete tunnuste kajastamiseks, tuleks komisjoni volitada vastu võtma delegeeritud õigusakti, et arutelude tulemustega arvestamiseks muuta täiendavalt määruses (EL) nr 575/2013 väärtpaberistamise puhul kehtivaid regulatiivseid kapitalinõudeid.
- (12) Määruse (EL) nr 575/2013 käesolevas määruses sätestatud muudatusi on asjakohane kohaldada käesoleva määruse kohaldamise kuupäeval või pärast seda emiteeritud väärtpaberistamiste ning kõnealuse kuupäeva seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes. Õiguskindluse tagamiseks ja selleks et võimalikult vähendada üleminekukulud, peaks krediitiasutustel ja investeeringisühingutel olema lubatud kohaldada varem kehtinud nõudeid kõigi avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mida nad selle kuupäeva seisuga kuni [31. detsembrini 2019] hoiavad. Kui krediitiasutus või investeeringisühing seda võimalust kasutab, tuleks avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes jätkuvalt kohaldada regulatiivseid kapitalinõudeid, mis on sätestatud selles määruse (EL) nr 575/2013 versioonis, mida kohaldatai enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
 - (a) Punktid 13 ja 14 asendatakse järgmisega:
 - „13) „väärtpaberistamise tehingu algataja” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 3 määratletud väärtpaberistamise tehingu algataja;
 - 14) „sponsor” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 5 määratletud sponsor;
 - (b) punktid 61 ja 63 asendatakse järgmisega:
 - 61) „väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 1 määratletud väärtpaberistamine;
 - 63) „edasiväärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 4 määratletud edasiväärtpaberistamine;
 - (c) punktid 66 ja 67 asendatakse järgmisega:
 - 66) „eriotstarbeline väärtpaberistamisüksus” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 2 määratletud eriotstarbeline väärtpaberistamisüksus;
 - 67) „väärtpaberistamisseeeria” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 6 määratletud väärtpaberistamisseeeria;”
- (2) Artikli 36 lõike 1 punkti k alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) artikli 244 lõike 1 punkti b, artikli 245 lõike 1 punkti b ja artikli 253 kohased väärtpaberistamise positsioonid;”

(3) Artikkel 109 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 109

Väärtpaberistamise positsioonide käsitlemine

Krediidiasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara väärtpaberistamises hoitava positsiooni puhul vastavalt 5. peatükile.

(4) Artikli 153 lõige 7 asendatakse järgmisega:

7) „Äriühingute vastu olevaid ostetud nõudeid, rahas tagastatavaid ostuallahindlusi, tagatise või osalise garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju kaitse, võib vastavalt 5. peatükile käsitada esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeriana.”

(5) Artikli 154 lõige 6 asendatakse järgmisega:

6) „Äriühingute vastu olevaid ostetud nõudeid, rahas tagastatavaid ostuallahindlusi, tagatise või osalise garantiisid, mis tagavad makseviivituse riskist või lahjendusriskist või mõlemast tingitud esimese järjekoha kahju kaitse, võib vastavalt 5. peatükile käsitada esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeriana.”

(6) Artikli 197 lõike 1 punkt h asendatakse järgmisega:

h) „väärtpaberistamise positsioonid, mis ei ole edasiväärtpaberistamise positsioonid ja mille suhtes kohaldatakse vastavalt artiklitele 261–264 100%-list või madalamat riskikaalu;”

(7) III osa II jaotise 5. peatükk asendatakse järgmisega:

„5. PEATÜKK

1. JAGU

MÕISTED JA STANDARDVÄÄRTPABERISTAMISE KRITEERIUMID

Artikkel 242

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „lõpetav ostuoptsioon” – väärtpaberistamise tehingu algataja lepinguline õigus osta tagasi väärtpaberistamise positsioonid enne kõikide väärtpaberistatud riskipositsioonide tagasimaksmist, ostes traditsioonilise väärtpaberistamise korral kogumisse jäävad aluspositsioonid tagasi või lõpetades sünteetilise väärtpaberistamise korral krediidiriski kaitse, kui mõlemal juhul langeb tagasimaksmata aluspositsioonide summa kindlaksmääratud tasemeni või alla selle;
- (2) „krediidikvaliteeti parandav ja ainult intressi saamisel põhinev vara” – bilansis kajastatav vara, mis kajastab võimendusest saadava tuluga seotud rahavoogude hindamist ja on madalamasse nõudeõiguse järku kuuluva väärtpaberistamisseeria;

- (3) „likviidsuse tagamise tehing” – väärtpaberistamise positsioon, mis tuleneb lepingulisest kokkuleppest pakkuda rahastamist, kindlustamaks rahavoogude õigeaegne laekumine investoritele;
- (4) „reitinguta positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel puudub 4. jaos osutatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antav aktsepteeritud krediitkvaliteedi hinnang;
- (5) „reitingu saanud positsioon” – väärtpaberistamise positsioon, millel on 4. jaos osutatud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud aktsepteeritud krediitkvaliteedi hinnang;
- (6) „kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv väärtpaberistamise positsioon” – positsioon, mida toetab või tagab esimesse nõudeõiguse järku kuuluv nõue kõigi aluspositsioonide vastu, võtmata sellisel juhul arvesse intressimäära- või valuutatuletislepingutest tulenevaid summasid, teenustasusid või muid sarnaseid makseid;
- (7) „sisereitingute meetodil põhinev kogum” – sellist liiki aluspositsioonide kogum, mille puhul on krediidasutusel või investeerimisühingul luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada kõigi selliste positsioonide riskiga kaalutud varad vastavalt 3. peatükile;
- (8) „standardmeetodil põhinev kogum” – aluspositsioonide kogum, millega seoses:
- (a) krediidasutusel või investeerimisühingul puudub luba kasutada sisereitingute meetodit, et arvutada riskiga kaalutud varad vastavalt 3. peatükile;
 - (b) krediidasutus või investeerimisühing ei saa arvutada K_{IRBi} ;
 - (c) krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus keelab tal muul viisil sisereitingute meetodit kasutada;
- (9) „eri liiki aluspositsioonidest koosnev kogum” – sellist liiki aluspositsioonide kogum, millega seoses on krediidasutusel või investeerimisühingul luba kasutada sisereitingute meetodit ja ta saab arvutada riskiga kaalutud varad vastavalt 3. peatükile osa, kuid mitte kõigi positsioonide puhul;
- (10) „krediitkvaliteedi parandamine” – mis tahes leping, mis toetab väärtpaberistamise positsiooni ja aitab suurendada tõenäosust, et mis tahes selline väärtpaberistamise positsioon makstakse tagasi;
- (11) „ületagatus” – krediitkvaliteedi mis tahes vormis parandamine nii, et aluspositsioonide väärtus ületab väärtpaberistamise positsioonide väärtust;
- (12) „standardväärtpaberistamine” – väärtpaberistamine, mis vastab [väärtpaberistamise määruse] 3. peatükis ja artiklis 243 sätestatud nõuetele;
- (13) „varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 7 määratletud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm;
- (14) „traditsiooniline väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 9 määratletud traditsiooniline väärtpaberistamine;
- (15) „sünteesiline väärtpaberistamine” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 10 määratletud sünteesiline väärtpaberistamine;
- (16) „uuenen nõue” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 15 määratletud uuenen nõue;

- (17) „ennetähtaegse amortiseerimise klausel” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 17 määratletud ennetähtaegse amortiseerimise klausel;
- (18) „esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeria” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 punktis 18 määratletud esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeria;
- (19) „maksete vahendaja” – [väärtpaberistamise määruse] artikli 2 lõikes 13 määratletud maksete vahendaja;

Artikkel 243

Standardväärtpaberistamise kriteeriumid

- (1) Varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi positsioonid kvalifitseeruvad artiklite 260, 262 ja 264 kohaldamisel standardväärtpaberistamise positsioonidena, kui täidetud on järgmised nõuded:
 - (a) kõigi varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi kuuluvate tehingute puhul vastavad aluspositsioonid nende algatamisel standardmeetodi alusel ja võttes arvesse nõuetekohast krediidiriski maandamist sellistele tingimustele, et saab määrata 75 %-lise või väiksema riskikaalu individuaalse positsiooni alusel, kui see on jaenõue, või 100 % kõigi muude positsioonide puhul;
 - (b) ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi tasandil ei ületa 1 % kõigi selle programmi positsioonide koguväärtusest sellel hetkel, kui need lisati kõnealusesse programmi. Selle arvutuse tegemisel käsitatakse artikli 4 lõike 1 punktis 39 osutatud omavahel seotud klientide rühmale antud laene või liisinguid nõuetena ühe võlgniku vastu.

Klientide vastu olevate nõuete puhul punkti b ei kohaldata, kui selliste klientide vastu olevate nõuete krediidirisk on täielikult kaetud 4. peatüki kohase aktsepteeritud krediidiriski kaitsega, tingimusel et sellisel juhul on krediidiriski kaitse andjaks krediidasutus või investeerimisühing või kindlustus- või edasikindlustusandja. Käesoleva lõigu kohaldamisel kasutatakse ainult seda osa klientide vastu olevatest nõuetest, mis jääb järele pärast mis tahes ostuallahindluste mõju arvesse võtmist, et teha kindlaks, kas need on täielikult kaetud.
- (2) Muud väärtpaberistamise positsioonid kui need, mis kuuluvad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi, kvalifitseeruvad artiklite 260, 262 ja 264 kohaldamisel standardväärtpaberistamise positsioonidena, kui täidetud on järgmised nõuded:
 - (a) aluspositsioonid on algatatud vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 79 kohastele kindlatele ja usaldusväärsetele laenuandmise tingimustele;
 - (b) väärtpaberistamise kaasamise ajal ei ületa kogumis ühe võlgniku vastu olevate nõuete koguväärtus 1 % aluspositsioonide kogumi tagasimaksmata positsioonide koguväärtusest. Selle arvutuse tegemisel käsitatakse laene või liisinguid artikli 4 lõike 1 punktis 39 osutatud omavahel seotud klientide rühmale nõuetena ühe võlgniku vastu;
 - (c) nende väärtpaberistamise kaasamise ajal vastavad aluspositsioonid sellistele tingimustele, et neile saab standardmeetodi alusel ja võttes arvesse mis tahes nõuetekohast krediidiriski maandamist, määrata riskikaalu, mis võrdub järgmisega või on sellest väiksem:

- i) 40 % riskipositsiooni väärtusega kaalutud keskmise alusel portfelli puhul, kus riskipositsioonideks on artikli 129 lõike 1 punktis e osutatud elamukinnisvaraga tagatud laenud või täielikult tagatud eluasemelaenud;
 - ii) 50 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on ärikinnisvarale seatud hüpoteek;
 - iii) 75 % üksikute riskipositsioonide alusel, kui riskipositsiooniks on jaenõue;
 - iv) kõigi muude positsioonide puhul üksikute positsioonide alusel 100 %;
- (d) kui kohaldatakse punkti c alapunkte i ja ii, arvatakse asjaomase vara madalama tagatisõiguse järguga laenud väärtpaberistamisse üksnes juhul, kui kõik selle vara kõrgema tagatisõiguse järguga tagatud laenud kuuluvad samuti väärtpaberistamisse;
 - (e) kui kohaldatakse punkti c alapunkti i, ei ole ühegi aluspositsioonide kogumisse kuuluva laenu laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarv suurem 100 %-st, mõõdetuna vastavalt artikli 129 lõike 1 punkti d alapunktile i ja artikli 229 lõikele 1.

2. JAGU

RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMISE ARVESSEVÕTMINE

Artikkel 244

Traditsiooniline väärtpaberistamine

- (1) Traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju arvutusest välja, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - (a) oluline osa aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist on üle kantud kolmandatele isikutele;
 - (b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide selles väärtpaberistamises hoitavate positsioonide suhtes või arvab need väärtpaberistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.
- (2) Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks ühel järgmistest juhtudest:
 - (a) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu omanduses olevate asjaomase väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud vara ei ületa 50 % kõikide kõnealuse väärtpaberistamise *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud varadest;
 - (b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei hoia enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisseeria riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:

i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisest riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;

ii) väärtpaberistamises puuduvad *mezzanine*-positsioonid.

Kui riskiga kaalutud varade võimalik vähenemine, mille väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing saavutaks punktide a ja b kohase väärtpaberistamisega, ei ole põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandatele isikutele üle kantuks.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse väärtpaberistamise positsiooni väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonina, kui see vastab järgmistele nõuetele:

- (a) selle suhtes kohaldatakse käesoleva jao kohaselt 1 250 %-st väiksemat riskikaalu või kui sellise riskikaaluga positsioon puudub, on see esimese järjekoha kahju väärtpaberistamisestast kõrgem ja
- (b) see on allutatud kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvatele väärtpaberistamise positsioonidele.

- (3) Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa võtta väärtpaberistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing tõendab iga juhu puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaberistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele. Loa võib anda ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing vastab järgmistele tingimustele:

- (a) krediidasutusel või investeerimisühingul on krediidiriski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;
- (b) krediidasutus või investeerimisühing on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandatele isikutele.

- (4) Lisaks lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema järgmised tingimused:

- (a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaberistamise majanduslikku sisu;
- (b) väärtpaberistamise positsioone ei käsitata väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu maksekohustustena;
- (c) aluspositsioonid on seatud väljapoole väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu ja tema võlausaldajate kontrolli viisil, mis vastab [väärtpaberistamise määruse] artikli 6 lõike 2 punktis a sätestatud nõudele;
- (d) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei säilita kontrolli aluspositsioonide üle. Väärtpaberistamise tehingu algatajat loetakse olevaks säilitanud aluspositsioonide üle kontrolli, kui tal on õigus need omandajalt, kellele ta need eelnevalt loovutas, tagasi osta, et realiseerida neilt saadav kasu, või kui tal on kohustus võtta ülekantud risk uuesti enda kanda. Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või

investeeringisühing jätab endale aluspositsioonidega seonduvad maksete vahendamise õigused või kohustused, ei tähenda see iseenesest veel kontrolli positsioonide üle;

- (e) Väärtpaberistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:
 - i) nõutakse väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitiasutuselt või investeeringisühingult aluspositsioonide muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti;
 - ii) suurendatakse positsioonide omanikele makstavat intressi või muul viisil parandatakse väärtpaberistamise positsioone aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemise korral;
 - (f) vajaduse korral selgitatakse, et väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepingulistele kohustustele üksnes osta või tagasi osta väärtpaberistamise positsioone, või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone, kui seda tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);
 - (g) lõpetav ostuoptsioon peab lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitiasutus või investeeringisühing saab seda kasutada omal äranägemisel;
 - ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;
 - iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediitkvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediitkvaliteedi parandamist;
 - (h) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediitiasutus või investeeringisühing on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaberistamine vastab käesoleva lõike punktides b–g sätestatud tingimustele.
- (5) Pädevad asutused teavitavad EBA sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud varade võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus krediitiasutused ja investeeringisühingud on otsustanud kohaldada lõike 3 sätteid.
- (6) EBA jälgib vastavalt käesolevale artiklile järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega traditsioonilistes väärtpaberistamistes ja esitab oma leiud komisjonile 31. detsembriks 2017. Komisjon võib pärast EBA aruande arvessevõtmist võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakti, et veelgi täpsustada järgmisi punkte:
- (a) krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2, 3 ja 4 kohase ülekandmise tingimused;
 - (b) krediidiriski vastava osa kolmandatele isikutele ülekandmise tõlgendus lõigete 2 ja 3 eelviimases lõigus sätestatud pädevate asutuste hindamise kohaldamisel;
 - (c) pädevate asutuste poolse selliste väärtpaberistamise tehingute hindamise tingimused, mille puhul väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb

krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2 või 3 kohase ülekandmise arvessevõtmist.

Artikkel 245

Süntheetiline väärtpaberistamine

- (1) Süntheetilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib arvutada väärtpaberistatud riskipositsioonidelt riskiga kaalutud vara ja kui see on asjakohane, siis ka nende oodatava kahju kooskõlas artikliga 251, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:
 - (a) oluline osa krediidiriskist on kolmandatele isikutele üle kantud kas otsese või kaudse krediidiriski kaitse kaudu;
 - (b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kohaldab riskikaalu 1 250 % kõikide väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mis ta selles väärtpaberistamises säilitab, või arvab need väärtpaberistamise positsioonid vastavalt artikli 36 lõike 1 punktile k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha.
- (2) Oluline osa krediidiriskist loetakse üle kantuks ühel järgmistest juhtudest:
 - (a) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu omanduses olevate asjaomase väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud vara ei ületa 50 % kõikide kõnealuse väärtpaberistamise *mezzanine*-positsioonide riskiga kaalutud varadest;
 - (b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei hoia enda omanduses rohkem kui 20 % esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise riskipositsiooni väärtusest, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing suudab tõendada, et esimese järjekoha kahju väärtpaberistamise riskipositsiooni väärtus ületab aluspositsioonide oodatava kahju põhjendatud hinnangut oluliselt;
 - ii) väärtpaberistamises puuduvad *mezzanine*-positsioonid.

Kui riskiga kaalutud vara võimalik vähenemine, mille väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing väärtpaberistamisega saavutaks, ei ole põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, võivad pädevad asutused igal üksikjuhul eraldi otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei loeta kolmandatele isikutele üle kantuks.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse väärtpaberistamise positsiooni väärtpaberistamise tehingu *mezzanine*-positsioonina, kui see vastab artikli 244 lõike 2 viimases lõigus sätestatud nõuetele.
- (3) Erandina lõikest 2 võivad pädevad asutused anda väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutustele ja investeerimisühingutele loa võtta väärtpaberistamisega seoses krediidiriski olulise osa ülekandmist arvesse, kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing tõendab iga juhu puhul, et omavahendite nõuete vähenemine, mille ta väärtpaberistamisega saavutab, on põhjendatud krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele

isikutele. Loa võib anda ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing vastab järgmistele tingimustele:

- (a) krediidasutusel või investeerimisühingul on riski ülekandmise hindamiseks piisavad sisemised riskijuhtimise põhimõtted ja meetodid;
 - (b) krediidasutus või investeerimisühing on oma sisemises riskijuhtimises ja sisemises kapitali allokeerimises võtnud iga juhtumi puhul arvesse ka krediidiriski ülekandmist kolmandatele isikutele.
- (4) Lisaks lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele peavad täidetud olema järgmised tingimused:
- (a) tehingu dokumentatsioon kajastab väärtpaberistamise majanduslikku sisu;
 - (b) krediidiriski ülekandmiseks kasutatav krediidiriski kaitse on kooskõlas artikliga 249;
 - (c) väärtpaberistamise dokumentatsioon ei sisalda tingimusi, millega:
 - i) kehtestatakse märkimisväärsed olulisuse piirmäärad, millest allapoole jäävate krediidisündmuste korral loetakse krediidiriski kaitse mitte rakendunuks;
 - ii) lubatakse krediidiriski kaitse katkestada, kui aluspositsioonide krediidikvaliteet halveneb;
 - iii) nõutakse väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuselt või investeerimisühingult aluspositsioonide koosseisu muutmist, et parandada kogumi keskmist kvaliteeti;
 - iv) suurendatakse krediidasutuse või investeerimisühingu krediidiriski kaitse kulu või väärtpaberistamise positsioonide omanikele makstavat intressi aluspositsioonide kogumi krediidikvaliteedi halvenemise korral;
 - (d) krediidiriski kaitse on jõustatav kõigis asjaomastes jurisdiktsioonides;
 - (e) vajaduse korral selgitatakse, et väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor võib lisaks lepingulistele kohustustele üksnes osta või tagasi osta väärtpaberistamise positsioone, või tagasi osta, restruktureerida või asendada aluspositsioone, kui seda tehakse kooskõlas valitsevate turutingimustega ning teised lepingupooled tegutsevad enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel);
 - (f) lõpetav ostuoptioon peab lisaks vastama kõigile järgmistele tingimustele:
 - i) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing saab seda kasutada omal äranägemisel;
 - ii) seda saab kasutada ainult siis, kui 10 % või vähem aluspositsioonide esialgsest väärtusest on veel amortiseerimata;
 - iii) see ei ole struktureeritud viisil, mis võimaldab vältida kahjumi allokeerimist krediidikvaliteedi parandamise positsioonidele või muudele investorite hoitavatele positsioonidele, ega muul sellisel viisil, mis pakub krediidikvaliteedi parandamist;
 - (g) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt õigusnõustajalt arvamuse, mis kinnitab, et väärtpaberistamine vastab käesoleva lõike punktides b–f sätestatud tingimustele.

- (5) Pädevad asutused teavitavad EBA sellistest juhtudest, kus nad on otsustanud, et riskiga kaalutud varade võimalik vähendamine ei olnud põhjendatud lõike 2 kohase krediidiriski vastava ülekandmisega kolmandatele isikutele, ja sellistest juhtudest, kus krediidasutused ja investeerimisühingud on otsustanud kohaldada lõike 4 sätteid.
- (6) EBA jälgib vastavalt käesolevale artiklile järelevalvetavade ulatust seoses riski olulise osa ülekandmise arvessevõtmisega sünteetilistes väärtpaberistamistes ja esitab oma järeldused komisjonile 31. detsembriks 2017. Komisjon võib pärast EBA aruande arvessevõtmist võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakti, et veelgi täpsustada järgmisi punkte:
- (a) krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2, 3 ja 4 kohase ülekandmise tingimused;
 - (b) krediidiriski vastava osa kolmandatele isikutele ülekandmise tõlgendus lõigete 2 ja 3 eelviimases lõigus sätestatud pädevate asutuste hindamise kohaldamisel;
 - (c) pädevate asutuste poolse selliste väärtpaberistamise tehingute hindamise tingimused, mille puhul väärtpaberistamise tehingu algataja taotleb krediidiriski olulise osa kolmandatele isikutele lõigete 2 või 3 kohase ülekandmise arvessevõtmist.

Artikkel 246

Tegevusnõuded ennetähtaegse amortiseerimise klauslite puhul

Kui väärtpaberistamine hõlmab uuenevaid nõudeid ning ennetähtaegse amortiseerimise klausleid või nende sarnaseid klausleid, loetakse oluline osa krediidiriskist väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt ülekantuks ainult siis, kui artiklites 244 ja 245 sätestatud nõuded on täidetud ning ennetähtaegse amortiseerimise klausliga, kui see on juba rakendatud, ei:

- (d) allutada krediidasutuse või investeerimisühingu kõrgemasse või samasse nõudeõiguse järku kuuluvad nõuded aluspositsioonidele muude investorite nõuetele;
- (e) allutada veelgi krediidasutuse või investeerimisühingu nõuet aluspositsioonidele, mis on seotud teiste isikute nõuetega;
- (f) suurendata muul viisil krediidasutuse või investeerimisühingu kahjuriski, mis seondub aluseks olevate uuenevate nõuetega.

3. JAGU

RISKIGA KAALUTUD VARA ARVUTAMINE

1. ALAJAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 247

Riskiga kaalutud vara arvutamine

- (1) Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on olulise osa väärtpaberistamise aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist 2. jao kohaselt üle kandnud, võib see krediidasutus või investeerimisühing:
 - (a) traditsioonilise väärtpaberistamise korral jätta aluspositsioonid riskiga kaalutud varade ja kui see on asjakohane, siis ka oodatava kahju arvutamisel arvesse võtmata;
 - (b) sünteetilise väärtpaberistamise korral arvutada aluspositsioonidelt riskiga kaalutud varad ja kui see on asjakohane, siis ka nende oodatava kahju vastavalt artiklitele 251 ja 252.
- (2) Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing on otsustanud kohaldada lõiget 1, arvutab ta käesolevas peatükis ettenähtud riskiga kaalutud vara positsioonide jaoks, mis tal võivad selles väärtpaberistamises olla.

Kui väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei ole olulist osa krediidiriskist üle kandnud või on otsustanud mitte kohaldada lõiget 1, peab ta asjaomased aluspositsioonid jätkuvalt kaasama oma riskiga kaalutud varade arvutusse selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud.
- (3) Kui esineb riskipositsioon seoses positsioonidega väärtpaberistamise erinevates seeriates, loetakse iga väärtpaberistamiseseeriaga seotud riskipositsiooni eraldi väärtpaberistamise positsiooniks. Väärtpaberistamise positsioonidele krediidiriski kaitse andjaid loetakse väärtpaberistamise positsioonide omanikeks. Väärtpaberistamise positsioonid hõlmavad väärtpaberistamisest tulenevaid riskipositsioone, mis tulenevad intressimäära- või valuutatuletislepingutest, mille krediidasutus või investeerimisühing on tehinguga sõlminud.
- (4) Kui väärtpaberistamise positsiooni ei arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha, kaasatakse riskiga kaalutud varad artikli 92 lõike 3 kohaldamisel krediidasutuse või investeerimisühingu riskiga kaalutud varade kogusumma arvutusse.
- (5) Väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara arvutatakse selliselt, et positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtus korrutatakse asjakohase koguriskikaaluga.
- (6) Koguriskikaal leitakse, liites käesolevas peatükis sätestatud riskikaalu ja artikli 270a kohase mis tahes täiendava riskikaalu.

Artikkel 248

Riskipositsiooni väärtus

- (1) Väärtpaberistamise positsioonide riskipositsiooni väärtus arvutatakse järgmiselt:

- (a) bilansilise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus on selle bilansiline väärtus pärast väärtpaberistamise positsiooni asjakohaseid krediidiriskiga korrigeerimisi vastavalt artiklile 110;
 - (b) bilansivälise väärtpaberistamise positsiooni riskipositsiooni väärtus on selle nimiväärtuse ja võimalike artikli 110 kohaste krediidiriskiga korrigeerimiste vahe ning käesolevas peatükis sätestatud asjakohase ümberhindlusteguri korrutis. Ümberhindlustegur on 100 %, kui ei ole sätestatud teisiti;
 - (c) II lisas loetletud tuletisinstrumentidega seonduva väärtpaberistamise positsiooni vastaspoole krediidiriskist tuleneva riskipositsiooni väärtus määratakse kindlaks vastavalt 6. peatükile.
- (2) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on samas väärtpaberistamises kaks või enam kattuvat positsiooni, siis võtab ta oma riskiga kaalutud vara arvutamisel arvesse ainult üht positsiooni.
- Kui positsioonid kattuvad osaliselt, võib krediidasutus või investeerimisühing jagada positsiooni kaheks osaks ja võtta kooskõlas esimese lõiguga arvesse ainult kattumist seoses ühe osaga. Teise võimalusena võib krediidasutus või investeerimisühing käsitleda positsioone täielikult kattuvatena, suurendades kapitali arvutamise eesmärgil positsiooni, mis annab tulemuseks suurema riskiga kaalutud vara.
- Krediidasutus või investeerimisühing võib arvesse võtta ka kauplemisportfelli positsioonide spetsiifilise riski omavahendite nõuete ja kauplemisportfelliga seotud väärtpaberistamise positsioonide omavahendite nõuete kattumist, tingimusel et krediidasutus või investeerimisühing on suuteline asjaomaste positsioonide omavahendite nõudeid arvutama ja võrdlema.
- Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse kaht positsiooni kattuvatena, kui need tasakaalustavad üksteist selliselt, et krediidasutus või investeerimisühing on suuteline välistama ühe positsiooniga seotud kahju teisest positsioonist tulenevate kohustuste täitmise teel.
- (3) Kui artikkel 270c on kohaldatav varaga tagatud kommertsväärtpaberites olevate positsioonide suhtes, võib krediidasutus või investeerimisühing varaga tagatud kommertsväärtpaberite puhul riskiga kaalutud vara arvutamiseks kasutada likviidsuse tagamise tehingu jaoks määratud riskikaalu, tingimusel et likviidsuse tagamise tehingust on kaetud programmi raames emiteeritud varaga tagatud kommertsväärtpaberitest 100 % ja likviidsuse tagamise tehing kuulub varaga tagatud kommertsväärtpaberitega samasse nõudeõiguse järku, nii et nad moodustavad kattuva positsiooni. Krediidasutus või investeerimisühing teatab pädevatele asutustele, millistel juhtudel ta on käesolevat lõiget kohaldanud. Käesolevas lõikes sätestatud 100 % kattumise kindlaksmääramiseks võib krediidasutus või investeerimisühing võtta arvesse muid likviidsuse tagamise tehinguid varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmis, eeldusel et need moodustavad varaga tagatud kommertsväärtpaberitega kattuva positsiooni.

Artikkel 249

Krediidiriski maandamise arvessevõtmine väärtpaberistamise positsioonide puhul

- (1) Krediidasutus või investeerimisühing võib väärtpaberistamise positsioonile saadud otsest või kaudset krediidiriski kaitset arvesse võtta, kui käesolevas peatükis ja 4. peatükis sätestatud krediidiriski maandamise nõuded on täidetud.

- (2) Aktsepteeritud otseseks krediidiriski kaitseks võib olla üksnes selline finantstagatis, mida aktsepteeritakse riskiga kaalutud vara arvutamisel vastavalt 2. peatükile 4. peatükis täpsustatud korras ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.
- Aktsepteeritud kaudseks krediidiriski kaitseks ja selle andjateks saavad olla üksnes 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav krediidiriski kaitse ja selle andjad ning krediidiriski maandamise arvessevõtmiseks peavad olema täidetud 4. peatükis sätestatud asjakohased nõuded.
- (3) Erandina lõikest 2 peab artikli 201 lõike 1 punktides a–h loetletud aktsepteeritud kaudse krediidiriski kaitse andjatel olema krediitikvaliteeti hindava tunnustatud asutuse antud krediitikvaliteedi hinnang, mis peab krediidiriski kaitse esmakordse arvessevõtmise ajal vastama krediitikvaliteedi astmele 2 või sellest kõrgemale astmele ning seejärel krediitikvaliteedi astmele 3 või sellest kõrgemale astmele. Käesolevas lõigus sätestatud nõuet ei kohaldata nõuetele vastavate kesksete vastaspoolte suhtes.
- Krediidiasutused ja investeerimisühingud, kellel on lubatud kasutada krediidiriski kaitse andja suhtes olevate otseste positsioonide puhul sisereitingute meetodit, võivad aktsepteeritavust hinnata esimese lõigu kohaselt, tuginedes krediidiriski kaitse andja makseviivituse tõenäosuse ja artiklis 136 osutatud krediitikvaliteedi astmetega seostatava makseviivituse tõenäosuse samaväärsusele.
- (4) Erandina lõikest 2 on eriotstarbelised väärtpaberistamisüksused aktsepteeritava krediidiriski kaitse andjad, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- (a) nad omavad 4. peatüki kohaselt aktsepteeritavaks finantstagatiseks kvalifitseeruvaid varasid;
 - (b) punktis a osutatud varade suhtes ei ole nõudeid ega tingimuslikke nõudeid, mis kuuluksid kaudset krediidiriski kaitset saava krediidiasutuse või investeerimisühingu nõude või tingimusliku nõudega samasse nõudeõiguse järku või sellest kõrgemasse järku, ning
 - (c) täidetud on kõik finantstagatise arvessevõtmisele esitatavad 4. peatükis sätestatud nõuded.
- (5) Käesoleva lõike kohaldamisel on GA (krediidiriski kaitse summa, mida on kooskõlas 4. peatükiga korrigeeritud võimalike valuutade mittevastavuste ja lõpptähtaegade mittevastavuste arvessevõtmiseks) piiratud kõnealuse vara volatiilsusega korrigeeritud turuväärtusega ja g (krediidiriski kaitse andja suhtes olevate positsioonide riskikaal, mida on täpsustatud standardmeetodi raames) määratakse kindlaks kaalutud keskmise riskikaaluna, mida kohaldataks kõnealuse vara kui finantstagatise suhtes standardmeetodi kohaselt.
- (6) Kui väärtpaberistamise positsioonil on täielik krediidiriski kaitse, kohaldatakse järgmisi nõudeid:
- (a) krediidiriski kaitset pakkuv krediidiasutus või investeerimisühing arvutab krediidiriski kaitsega hõlmatud väärtpaberistamise positsiooni puhul riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsioon;
 - (b) krediidiriski kaitset ostev krediidiasutus või investeerimisühing arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 4. peatükile.

- (7) Osalise kaitse korral kohaldatakse järgmisi nõudeid:
- (a) krediidiriski kaitset pakkuv krediidasutus või investeerimisühing käsitleb positsiooni krediidiriski kaitsega hõlmatud osa väärtpaberistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole selliselt, nagu see oleks tema otseselt hoitav positsioon, kui lõigetest 8 ja 9 ei tulene teisiti;
 - (b) krediidiriski kaitset ostev krediidasutus või investeerimisühing arvutab punktis a osutatud kaitsitud positsiooni puhul riskiga kaalutud vara vastavalt 4. peatükile. Krediidasutus või investeerimisühing käsitleb väärtparistamise positsiooni krediidiriski kaitsega mittehõlmatud osa eraldi väärtpaberistamise positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara vastavalt 3. alajaole, kui lõigetest 8 ja 9 ei tulene teisiti.
- (8) Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes kasutavad 3. alajao kohast sisereitingute meetodit (SEC-IRBA) või standardmeetodit (SEC-SA), määravad alumise eraldamispunkti A ja ülemise eraldamispunkti D kindlaks eraldi iga lõike 7 kohaselt tuletatud positsiooni puhul, nagu need oleks tekkinud tehingu algatamise ajal eraldi väärtpaberistamise positsioonidena. K_{IRB} või K_{SA} väärtus arvutatakse väärtpaberistamise aluspositsioonide algset kogumit arvesse võttes.
- (9) 3. alajao kohast väärtpaberistamise välisreitingute meetodit (SEC-ERBA) kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad vastavalt lõikele 7 tuletatud positsioonide riskiga kaalutud vara järgmiselt:
- (a) kui tuletatud positsioon kuulub kõrgemasse nõudeõiguse järku, määratakse talle algse väärtpaberistamise positsiooni riskikaal;
 - (b) kui tuletatud positsioon kuulub madalamasse nõudeõiguse järku, võidakse sellele määrata kooskõlas artikli 261 lõikega 7 kaudne reiting. Kui kaudset reitingut ei ole võimalik anda, kohaldab krediidasutus või investeerimisühing suuremat järgmistest riskikaaludest:
 - i) väärtpaberistamise standardmeetodi kasutamisest kooskõlas lõikega 8 ja 3. alajaoga tulenev riskikaal või
 - ii) algse väärtpaberistamise positsiooni riskikaal välisreitingute meetodi kohaselt.

Artikkel 250

Kaudne toetus

- (1) Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing, kes on olulise osa väärtpaberistamise aluspositsioonidega seonduvast krediidiriskist 2. jao kohaselt üle kandnud, ja sponsorist krediidasutus või investeerimisühing ei tohi investorile tekkiva võimaliku või tegeliku kahju vähendamiseks toetada väärtpaberistamist määral, mis ületab nende lepingulisi kohustusi.
- (2) Tehingut ei käsitata lõike 1 kohaldamisel toetusena, kui seda on võetud nõuetekohaselt arvesse riski olulise osa ülekandmise hindamisel ja mõlemad pooled on tehingu teinud enda huvides tegutsevate vabade ja sõltumatute pooltena (turutingimustel). Seepärast korraldab krediidasutus või investeerimisühing tehinguga seoses täieliku krediidiriski kontrollimise ja võtab arvesse vähemalt kõike järgmist:

- (a) tagasiostuhind;
 - (b) krediidasutuse või investeerimisühingu kapitali- ja likviidsuspositsioon enne ja pärast tagasiostu;
 - (c) aluspositsioonide tulemusnäitajad;
 - (d) väärtpaberistamise positsioonide tulemusnäitajad;
 - (e) toetuse mõju kahjule, mida väärtpaberistamise algataja investoritega võrreldes oodatavalt kannab.
- (3) Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ja sponsorist krediidasutus või investeerimisühing teatavad pädevale asutusele võimalikest väärtpaberistamisega seotud lõike 2 kohastest tehingutest.
- (4) EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised selle kohta, mida tuleb käesoleva artikli kohaldamisel käsitada turutingimustel tehinguna ja millal ei ole tehing struktureeritud selliselt, et see pakub toetust.
- (5) Kui väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutus või investeerimisühing ei järgi väärtpaberistamisega seoses lõiget 1, võtab ta riskiga kaalutud vara arvutamisel arvesse selle väärtpaberistamise kõiki aluspositsioone selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, ning avalikustab
- (a) asjaolu, et ta on toetanud väärtpaberistamist ja mitte järginud lõiget 1, ja
 - (b) pakutud toetuse mõju seoses omavahendite nõuetega.

Artikkel 251

Süntheetilise väärtpaberistamise raames väärtpaberistatud riskipositsioonidelt riskiga kaalutud vara arvutamine väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt

- (1) Süntheetilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing kasutab aluspositsioonidelt riskiga kaalutud vara arvutamiseks asjakohasel juhul käesolevas jaos sätestatud arvutusmeetodeid ja mitte 2. peatükis sätestatud meetodeid. Kui krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara ja oodatava kahju 3. peatüki alusel, on oodatav kahju selliste riskipositsioonide puhul null.
- (2) Esimeses lõikes sätestatud nõudeid kohaldatakse väärtpaberistamist tagavate nõuete kogumi suhtes tervikuna. Kui artiklist 252 ei tulene teisiti, arvutab väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing riskiga kaalutud vara kooskõlas käesoleva jaoga kõigilt väärtpaberistamisseeriatelt, sealhulgas sellised positsioonid, mille puhul saab ta võtta arvesse krediidiriski maandamist vastavalt artiklile 249. Krediidiriski maandamisega hõlmatud positsioonide suhtes kohaldatavat riskikaalu võib muuta kooskõlas 4. peatükiga.

Artikkel 252

Lõpptähtaegade mittevastavuste käsitlemine süntheetilise väärtpaberistamise puhul

Artikli 251 kohasel riskiga kaalutud vara arvutamisel võetakse riski ülekandmise saavutamiseks kasutatava krediidiriski kaitse lõpptähtaegade ja aluspositsioonide lõpptähtaegade mittevastavused arvesse järgmiselt:

- (a) aluspositsioonide lõpptähtajaks loetakse nendest pikima lõpptähtajaga positsiooni lõpptähtaeg, kuid mitte rohkem kui viis aastat. Krediidiriski kaitse lõpptähtaeg määratakse kindlaks vastavalt 4. peatükile;
- (b) väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei võta lõpptähtaegade võimalikke mittevastavusi arvesse riskiga kaalutud varade arvutamisel selliste väärtpaberistamise positsioonide korral, mille suhtes kohaldatakse käesoleva jao kohaselt riskikaalu 1 250 %. Kõigi muude positsioonide puhul kohaldatakse 4. peatükis sätestatud lõpptähtaegade mittevastavuse käsitlust vastavalt järgmisele valemile:

$$RW^* = ((RW_{SP} \cdot ((t - t^*)/(T - t^*))) + (RW_{Ass} \cdot ((T - t)/(T - t^*)))),$$

kus:

RW^*	=	riskiga kaalutud vara artikli 92 lõike 3 punkti a kohaldamisel
RW_{Ass}	=	aluspositsioonide riskiga kaalutud vara, kui neid ei oleks väärtpaberistatud, arvutatuna proportsionaalselt
RW_{SP}	=	artikli 251 kohaselt arvutatud riskiga kaalutud vara, kui lõpptähtaegade mittevastavust ei oleks
T	=	aluspositsioonide lõpptähtaeg aastates
t	=	krediidiriski kaitse lõpptähtaeg aastates
t^*	=	0,25

Artikkel 253

Riskiga kaalutud vara vähendamine

- (1) Juhul kui väärtpaberistamise positsioonile on määratud käesoleva jao kohaselt riskikaal 1 250 %, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud arvata sellise positsiooni riskipositsiooni väärtuse esimese taseme põhiomavahenditest maha kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k; see kujutab endast alternatiivi riskiga kaalutud vara arvutamisel positsiooni arvessevõtmisele. Sel eesmärgil võib riskipositsiooni väärtuse arvutamisel võtta kooskõlas artikliga 249 arvesse aktsepteeritud otsest krediidiriski kaitset.
- (2) Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab lõikes 1 sätestatud alternatiivi, võib ta artikli 268 kohaselt maksimaalsele kapitalinõudele vastavast summast, mis arvutatakse aluspositsioonide puhul, kui neid ei oleks väärtpaberistatud, maha arvata artikli 36 lõike 1 punkti k kohaselt maha arvatud summa.

2. ALAJAGU

MEETODITE TÄHTSUSJÄRJEKORD JA ÜHISED PARAMEETRID

Artikkel 254

Meetodite tähtsusjärjekord

- (1) Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad riskiga kaalutud vara seoses kõigi positsioonidega, mis neil väärtpaberistamises on, ühe 3. alajaos sätestatud meetodiga.

- (2) 3. alajaos sätestatud meetodeid kasutatakse järgmise tähtsusjärjekorra alusel
 - (a) krediidasutus või investeerimisühing kasutab sisereitingute meetodit juhul, kui artikli 258 tingimused on täidetud;
 - (b) kui sisereitingute meetodit kasutada ei tohi, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud reitingu saanud positsioonide või selliste positsioonide puhul, mille korral võib kasutada kaudset reitingut, välisreitingute meetodit kooskõlas artiklitega 261 ja 262;
 - (c) kui välisreitingute meetodit kasutada ei tohi, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artiklitega 263 ja 264.
- (3) Erandina lõike 2 punktist b, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada välisreitingute meetodi asemel standardmeetodit kõigi selliste positsioonide korral, mis on seotud väärtpaperistamisega, mille puhul riskiga kaalutud vara välisreitingute meetodi kohaselt ei vasta väärtpaperistamise aluspositsioonides kajastuvale krediidiriskile. Kui krediidasutus või investeerimisühing on otsustanud kasutada kooskõlas käesoleva lõikega standardmeetodit, teatab ta sellest kohe pädevale asutusele. Kui krediidasutus või investeerimisühing on kasutanud kooskõlas käesoleva lõikega standardmeetodit, võib pädev asutus kohustada krediidasutust või investeerimisühingut kasutama muud meetodit.
- (4) Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada sisemisel hinnangul põhinevat meetodit (IAA), et arvutada riskiga kaalutud vara seoses reitinguta positsiooniga varaga tagatud kommertsväärtpaperite programmis kooskõlas artikliga 266, tingimusel et artikli 265 tingimused on täidetud.
- (5) Edasiväärtpaperistamise positsiooni korral kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artikliga 263, võttes arvesse artiklis 269 sätestatud muudatusi.
- (6) Kõigil muudel juhtudel määratakse väärtpaperistamise positsioonidele riskikaal 1 250 %.
- (7) Pädevad asutused teavitavad EBA lõike 3 kohaselt saadud teadetest ja tehtud otsustest. EBA jälgib lõikega 3 seotud eri tavasid ning annab vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 välja suuniseid.

Artikkel 255

K_{IRB} ja K_{SA} arvutamine

- (1) Kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab 3. alajao alusel sisereitingute meetodit, arvutab ta K_{IRB} vastavalt lõigetele 2–5.
- (2) Krediidasutused või investeerimisühingud arvutavad K_{IRB}, korrutades riskiga kaalutud vara, mille peaks 3. peatüki kohaselt arvutama seoses aluspositsioonidega, juhul kui neid ei oleks väärtpaperistatud, 1. peatüki kohase omavahendite suhtarvuga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{IRB} väljendatakse kümnendarvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.
- (3) Riskiga kaalutud vara, mille peaks 3. peatüki kohaselt seoses aluspositsioonidega arvutama, hõlmab K_{IRB} arvutamisel järgmist:

- (a) oodatav kahju seoses väärtpaberistamise kõigi aluspositsioonidega, sealhulgas makseviivituses olevad aluspositsioonid, mis kuuluvad kooskõlas 3. peatükiga jätkuvalt kogumisse, ja
 - (b) ettenägematu kahju seoses kõigi aluspositsioonidega, sealhulgas makseviivituses olevad aluspositsioonid kogumis kooskõlas 3. peatükiga;
- (4) Krediidiasutused või investeerimisühingud võivad arvutada K_{IRB} seoses väärtpaberistamise aluspositsioonidega vastavalt 3. peatüki sätetele ostetud nõuete puhul kapitalinõuete arvutamise kohta. Sel eesmärgil käsitletakse jaenõudeid ostetud jaenõuetena ja mittejaenõudeid äriühingute vastu olevate ostetud nõuetena.
- (5) Krediidiasutused või investeerimisühingud arvutavad K_{IRB} eraldi väärtpaberistamise aluspositsioonidega seotud lahjendusriski jaoks, kui lahjendusrisk on selliste positsioonide puhul oluline.

Kui lahjendus- ja krediidiriskidest tulenevat kahju käsitletakse väärtpaberistamises agregeeritult, koondavad krediidiasutused või investeerimisühingud 3. alajao kohaldamisel lahjendusriski K_{IRB} ja krediidiriski K_{IRB} ühte K_{IRB} -sse. Kui kas krediidiriskist või lahjendusriskist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb ületagatust, võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

Kui lahjendus- ja krediidiriski ei käsitleta väärtpaberistamises agregeeritult, muudavad krediidiasutused või investeerimisühingud eelmises lõikes sätestatud käsitlust, et ühendada usaldusväärselt krediidi- ja lahjendusriski K_{IRB} -d.

- (6) Kui krediidiasutus või investeerimisühing kasutab 3. alajao alusel standardmeetodit, arvutab ta K_{SA} , korrutades riskiga kaalutud vara, mille peaks 2. peatüki kohaselt arvutama seoses aluspositsioonidega, juhul kui neid ei oleks väärtpaberistatud, 8 % -ga ja jagades tulemuse aluspositsioonide väärtusega. K_{SA} väljendatakse kümnendarvuna, mis jääb nulli ja ühe vahele.

Käesoleva lõike kohaldamisel arvutavad krediidiasutused ja investeerimisühingud riskiga kaalutud vara, tasaarvestamata spetsiifilisi krediidiriskiga korrigeerimisi ja täiendavaid väärtuse korrigeerimisi vastavalt artiklitele 34 ja 110 ning tegemata muid omavahenditest mahaarvamisi.

- (7) Kui väärtpaberistamise struktuur hõlmab eriotstarbelise väärtpaberistamisüksuse kasutamist, käsitletakse lõigete 1–6 kohaldamisel eriotstarbelise väärtpaberistamisüksuse kõiki väärtpaberistamisega seotud positsioone aluspositsioonidena. Ilma et see piiraks eelneva kohaldamist, võib krediidiasutus või investeerimisühing jätta K_{IRB} või K_{SA} arvutamisel eriotstarbelise üksuse positsioonid aluspositsioonide kogumist välja, juhul kui eriotstarbelise üksuse positsioonidest tulenev risk ei ole oluline või kui see ei mõjuta krediidiasutuse või investeerimisühingu väärtpaberistamise positsiooni.

Rahastatud sünteetilise väärtpaberistamise korral võetakse K_{IRB} või K_{SA} arvutamisel arvesse krediidiriski vahetustehingut sisaldavate võlakirjade emiteerimisest saadud olulist tulu või eriotstarbelise üksuse muid rahastatud kohustusi, mida kasutatakse väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksmisel tagatistena, kui tagatise krediidiriski puhul jaotatakse kahju seeriade kaupa.

- (8) Lõike 5 kolmanda lõigu kohaldamisel esitab EBA kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suunised, mis käsitlevad sobivaid meetodeid lahjendusriski

K_{IRB} ja krediidiriski K_{IRB} ühendamiseks olukorras, kus neid riske ei käsitleta väärtpaberistamises agregeeritult.

Artikkel 256

Alumise eraldamispunkti (A) ja ülemise eraldamispunkti (D) kindlaksmääramine

- (1) 3. alajao kohaldamisel kehtestavad krediidasutused ja investeerimisühingud alumiseks eraldamispunktiks (A) piirväärtuse, mille juures hakatakse kahjusid aluspositsioonide kogumi sees allokeerima asjaomasele väärtpaberistamise positsioonile.

Alumine eraldamispunkt A väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne kas nulliga või sellise väärtpaberistamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeriaga võrreldes samasse või kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk, suhtega väärtpaberistamise kõigi aluspositsioonide avatud positsioonide jääki, olenevalt sellest, kumb on suurem.

- (2) 3. alajao kohaldamisel kehtestavad krediidasutused ja investeerimisühingud ülemiseks eraldamispunktiks D piirväärtuse, mille juures põhjustaksid kahjud aluspositsioonide kogumi sees asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeria puhul põhisumma täieliku kaotuse.

Ülemine eraldamispunkt D väljendatakse kümnendväärtusena, mis jääb nulli ja ühe vahele ja mis on võrdne kas nulliga või sellise väärtpaberistamisega seotud aluspositsioonide kogumi avatud positsioonide jäägi, millest on lahutatud kõigi asjaomast väärtpaberistamise positsiooni sisaldava seeriaga võrreldes kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate seeriade avatud positsioonide jääk, suhtega väärtpaberistamise kõigi aluspositsioonide avatud positsioonide jääki, olenevalt sellest, kumb on suurem.

- (3) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel käsitlevad krediidasutused ja investeerimisühingud ületagatust ja rahastatud reservikontosid seeriatena ning selliste reservikontode varasid aluspositsioonidena.
- (4) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel jätavad krediidasutused ja investeerimisühingud kõrvale rahastamata reservikontod ja varad, mis ei paranda krediidikvaliteeti, näiteks varad, mis pakuvad ainult likviidsustoetust, valuuta- või intressimäära vahetustehingud ja sularahatagatise kontod, mis on nende positsioonidega väärtpaberistamises seotud. Rahastatud reservikontode ja krediidikvaliteeti parandavate varade puhul käsitleb krediidasutus või investeerimisühing väärtpaberistamise positsioonidena ainult nende kontode või varade seda osa, mis katab kahju.

Artikkel 257

Seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramine

- (1) 3. alajao kohaldamisel ja võttes arvesse lõiget 3 võivad krediidasutused ja investeerimisühingud määrata seeria lõpptähtajaks (M_T) ühe järgmistest:
- (a) seeriaga seoses tasumisele kuuluvate lepinguliste maksete kaalutud keskmine tähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M_T = \sum_t t \cdot CF_t / \sum_t CF_t,$$

kus CF_t tähistab kõiki lepingulisi makseid (põhisumma, intressid ja teenustasud), mille laenuvõtja peab perioodil t tasuma, või

- (b) seeria lõplik õiguslik tähtaeg järgmise valemi kohaselt:

$$M_T = 1 + (M_L - 1) * 80 \%,$$

kus M_L tähistab seeria lõplikku õiguslikku tähtaega.

- (2) Erandina lõikest 1 kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud seeria lõplikku õiguslikku tähtaega selle lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramiseks vastavalt lõike 1 punktile b ainult siis, kui seoses seeriaga tasumisele kuuluvad lepingulised maksed sõltuvad või olenevad aluspositsioonide tegelikest tulemusnäitajatest.
- (3) Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel on seeria lõpptähtaja (M_T) kindlaksmääramise puhul kõigil juhtudel alampiir üks aasta ja ülempiir viis aastat.
- (4) Kui krediidasutus või investeerimisühing võib lepingust tulenevalt aluspositsioonidest kahju saada, võtab ta väärtpaberistamise positsiooni lõpptähtaja kindlaksmääramisel arvesse asjaomaste aluspositsioonide pikimat tähtaega. Uuenevate nõuete korral kohaldatakse sellise positsiooni lepingukohast pikimat võimalikku järelejäänud tähtaega, mis võidakse uueneva perioodi jooksul lisada.

3. ALAJAGU

RISKIGA KAALUTUD VARA ARVUTAMISE MEETODID

Artikkel 258

Sisereitingute meetodi kasutamise tingimused

- (1) Krediidasutused ja investeerimisühingud arvutavad väärtpaberistamise positsiooniga seotud riskiga kaalutud vara sisereitingute meetodi kohaselt, juhul kui täidetud on järgmised tingimused:
- (a) positsioon on tagatud sisereitingute meetodil põhineva kogumiga või eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga, eeldusel et viimasel juhul on krediidasutus või investeerimisühing suuteline arvutama K_{IRB} vastavalt 3. alajaole vähemalt 95 % riskiga kaalutud alusvarade puhul;
 - (b) väärtpaberistamise aluspositsioonide kohta avalikult kättesaadav teave on piisav, et krediidasutus või investeerimisühing saaks K_{IRB} arvutada, ja
 - (c) krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole vastavalt lõikele 2 keelatud kasutada sisereitingute meetodit konkreetse väärtpaberistamise positsiooni puhul.
- (2) Kui väärtpaberistamisel on väga kompleksed või riskantsed aspektid, võivad pädevad asutused keelata üksikjuhtumite kaupa sisereitingute meetodi kasutamise. Väga kompleksseks või riskantseks võib pidada järgmist:
- (a) krediidikvaliteedi parandamine, mis võib väheneda muudel põhjustel kui põhisumma või intresside maksmata jätmisest tingitud portfelli kahjud;
 - (b) aluspositsioonide kogumid, millel on suur sisemine korrelatsioon, kuna positsioonid on kontsentreerunud üksikutele sektoritele või geograafilistele piirkondadele;

- (c) tehingud, mille puhul väärtpaberistamise positsioonide tagasimaksimine sõltub suurel määral K_{IRB} -s kajastamata riskiteguritest, või
- (d) kahju äärmiselt keerukas jaotumine seeriatega lõikes.

Artikkel 259

Riskiga kaalutud vara arvutamine sisereitingute meetodi kohaselt

- (1) Sisereitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt leitud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga, mis leitakse järgmiselt (alampiir kõigil juhtudel 15 %):

$$\begin{aligned}
 RW &= 1\,250\%, & \text{kui } D \leq K_{IRB} \\
 RW &= 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})}, & \text{kui } A \geq K_{IRB}, \\
 RW &= \left[\left(\frac{K_{IRB} - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D - K_{IRB}}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_{IRB})} \right], & \text{kui } A < K_{IRB} < D,
 \end{aligned}$$

kus:

K_{IRB} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu määratletud artiklis 255;

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256.

$$K_{SSFA(K_{IRB})} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = -(1 / (p \cdot K_{IRB})),$$

$$u = D - K_{IRB},$$

$$l = \max(A - K_{IRB}; 0),$$

kus:

$$p = \max[0,3; (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{IRB} + D \cdot LGD + E \cdot MT)],$$

kus:

N on aluspositsioonide kogumis sisalduvate positsioonide tegelik arv, mis on leitud vastavalt lõikele 4;

LGD on aluspositsioonide kogumi riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär, mis on arvutatud vastavalt lõikele 5;

MT on seeria lõpptähtaeg vastavalt artiklile 257.

Parameetrid A , B , C , D ja E määratakse kindlaks järgmise tabeli alusel:

		A	B	C	D	E
Hulgi	Kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud ($N \geq 25$)	0	3,56	-1,85	0,55	0,07
	Kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud ($N < 25$)	0,11	2,61	-2,91	0,68	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, kontsentreeritud ($N \geq 25$)	0,16	2,87	-1,03	0,21	0,07
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk, mittekontsentreeritud ($N < 25$)	0,22	2,35	-2,46	0,48	0,07
Jae	Kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-7,48	0,71	0,24
	Mitte kõrgem nõudeõiguse järk	0	0	-5,78	0,55	0,27

- (2) Kui sisereitingute meetodil põhinevas aluskogumis on nii jae- kui ka muid nõudeid, jagatakse kogum kaheks: jaenõuete alamkogumiks ja mittejaenõuete alamkogumiks; iga alamkogumi jaoks leitakse eraldi p-parameeter (ja vastavad sisendparameetrid N , K_{IRB} ja LGD). Tehingu kaalutud keskmine p-parameeter arvutatakse iga alamkogumi p-parameetrite ja igasse alamkogumisse kuuluvate positsioonide nominaalse suuruse põhjal.
- (3) Kui krediidasutus või investeerimisühing kohaldab eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumi suhtes sisereitingute meetodit, arvutatakse p-parameeter ainult selliste aluspositsioonide põhjal, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit. Aluspositsioonid, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, jäetakse seega kõrvale.
- (4) Riskipositsioonide tegelik arv (N) leitakse järgmiselt:

$$N = \frac{(\sum_i EAD_i)^2}{\sum_i EAD_i^2},$$

kus EAD_i tähistab makseviivituses olevat riskipositsiooni, mis on seotud kogumisse kuuluva i -nda instrumendiga.

Kui ühe võlgniku suhtes on mitu positsiooni, konsolideeritakse need ja neid käsitletakse ühe positsioonina.

- (5) Riskipositsioonidega kaalutud keskmine makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) arvutatakse järgmiselt:

$$LGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i},$$

kus LGD_i tähistab keskmist LGD-d, mis on seotud kõigi i -nda võlgniku suhtes olevate positsioonidega.

Kui ostetud nõuete puhul käsitletakse krediidiriski ja lahjendusriski väärtpaberistamise raames agregeeritult, arvutatakse LGD sisend krediidiriski LGD ja lahjendusriski 100 % LGD kaalutud keskmisena. Riskikaalud on vastavalt krediidiriski ja lahjendusriski eraldiseisvad omavahendite nõuded sisereitingute põhjal. Kui kas krediidiriskist või makseviivituse riskist tuleneva kahju katmiseks on olemas üks reservfond või esineb [ületagatust], võib seda pidada märgiks selle kohta, et kõnealuseid riske käsitletakse agregeeritult.

- (6) Kui kogumisse kuuluva suurima aluspositsiooni osa (C_1) ei ole suurem kui 3 %, võivad krediidasutused ja investeerimisühingud kasutada N -i ja riskipositsioonidega kaalutud keskmiste makseviivitusest tingitud kahjumäärade arvutamiseks järgmist lihtsustatud meetodit:

$$N = \left(C_1 \cdot C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1},$$

LGD = 0,50,

kus:

C_m tähistab kogumi osakaalu, mis vastab suurimate m riskipositsioonide summale (nt osakaal 15 % vastab väärtusele 0,15), ja

m -i määrab krediidasutus või investeerimisühing.

Kui kättesaadav on ainult C_1 ja see ei ole suurem kui 0,03, võib krediidasutus või investeerimisühing määrata LGD-ks 0,50 ja N -iks $1/C_1$.

- (7) Kui positsioon on tagatud eri liiki aluspositsioonidest koosneva kogumiga ning krediidasutus või investeerimisühing on suuteline arvutama K_{IRB} vastavalt artikli 258 lõike 1 punktile a vähemalt 95 % riskiga kaalutud alusvarade puhul, leiab krediidasutus või investeerimisühing aluspositsioonide kogumi kapitalinõude järgmiselt:

$$d \cdot K_{IRB} + (1 - d) \cdot K_{SA},$$

kus:

d on selliste aluspositsioonide vara protsent, mille kohta saab pank arvutada IRB , kõigi aluspositsioonide vara suhtes, ja

K_{IRB} ja K_{SA} vastavad artikli 255 määratlustele.

- (8) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on väärtpaberistamise positsioon tuletisinstrumenti kujul, võib krediidasutus või investeerimisühing anda tuletisinstrumentile tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Esimese lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletisinstrumentiga võrreldes kuulub kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku, või sellise positsiooni puudumise korral tuletisinstrumentiga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 260

Standardväärtpaberistamise käsitlemine sisereitingute meetodi kohaselt

Sisereitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 259, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiir kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide puhul = 10 %,

$$p = \max [0,3; 0,5 \cdot (A + B \cdot (1/N) + C \cdot K_{\text{IRB}} + D \cdot \text{LGD} + E \cdot \text{MT})].$$

Artikkel 261

Riskiga kaalutud vara arvutamine välisreitingute meetodi kohaselt

- (1) Välisreitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt leitud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga vastavalt käesolevale artiklile.
- (2) Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas lõikega 7 tuletada, kasutatakse järgmisi riskikaale:

Tabel 1

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	Kõik reitingud	muud
Riskikaal	15 %	50 %	100 %	1	250 %

- (3) Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas lõikega 7 tuletada, kasutatakse tabelis 2 esitatud riskikaale, mida on kooskõlas artikliga 257 ja lõikega 4 asjakohaselt kohandatud vastavalt seeria lõpptähtajale (Mt) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade korral kooskõlas lõikega 5 vastavalt väärtpaberistamise seeria n-ö paksusele.

Tabel 2

Krediidikvaliteedi aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-õ õhuke) seeria	
	<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>		<i>Seeria lõpptähtaeg (M_T)</i>	
	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>	<i>1 aasta</i>	<i>5 aastat</i>
1	15 %	20 %	15 %	70 %
2	15 %	30 %	15 %	90 %
3	25 %	40 %	30 %	120 %
4	30 %	45 %	40 %	140 %
5	40 %	50 %	60 %	160 %
6	50 %	65 %	80 %	180 %
7	60 %	70 %	120 %	210 %
8	75 %	90 %	170 %	260 %
9	90 %	105 %	220 %	310 %
10	120 %	140 %	330 %	420 %
11	140 %	160 %	470 %	580 %
12	160 %	180 %	620 %	760 %
13	200 %	225 %	750 %	860 %
14	250 %	280 %	900 %	950 %
15	310 %	340 %	1 050 %	1 050 %
16	380 %	420 %	1 130 %	1 130 %
17	460 %	505 %	1 250 %	1 250 %
Kõik ülejäänud	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

- (4) Selleks et leida selliste seeriade riskikaal, mille lõpptähtaeg on 1–5 aastat, kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud selliste riskikaalude lineaarset interpolatsiooni, mida kohaldatakse tabeli 2 kohaselt vastavalt ühe- ja viieaastase tähtaja suhtes.

- (5) Selleks et määrara kindlaks seeria paksus, arvutavad krediidasutused ja investeerimisühingud riskikaalu kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade jaoks järgmisel viisil:

$RW = [RW \text{ pärast lõpptähtaja suhtes kohaldamist vastavalt lõikele 4}] \cdot [1 - \min(T; 50 \%)],$

kus:

$T = \text{väärtpaberistamise seeria paksus, mis võrdub } D - A,$

kus:

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256.

- (6) Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluvate seeriade riskikaal, mis tuleneb lõigetest 3–5, on vähemalt 15 %. Lisaks ei ole tulenev riskikaal väiksem kui riskikaal, mis vastab sama väärtpaberistamise hüpoteetilisele kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvale seeriale, millel on sama krediidikvaliteedi hinnang ja lõpptähtaeg.

- (7) Kaudsete reitingute kasutamisel annavad krediitdiasutused ja investeerimisühingud reitinguta positsioonile kaudse reitingu, mis on võrdväärne sellise reitinguga võrdluspositsiooni krediitkvaliteedi hinnanguga, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- (a) võrdluspositsioon kuulub reitinguta väärtpaberistamise positsiooniga võrreldes kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku; kui samasse nõudeõiguse järku kuuluvat positsiooni ei ole, kuulub võrdluspositsioon reitinguta positsiooniga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku;
 - (b) võrdluspositsioonil ei ole mingeid kolmanda isiku tagatise ja selle krediitkvaliteeti ei ole parandatud muul viisil, mis ei ole reitinguta positsiooni puhul kättesaadav;
 - (c) võrdluspositsiooni lõpptähtaeg peab olema asjaomase reitinguta positsiooni omaga võrdne või sellest pikem;
 - (d) mis tahes kaudseid reitinguid ajakohastatakse pidevalt, et võtta arvesse võimalikke muutusi võrdluspositsiooni krediitkvaliteedi hinnangus.

Artikkel 262

Standardväärtpaberistamise käsitlemine välisreitingute meetodi kohaselt

- (1) Välisreitingute meetodi kasutamise korral arvutatakse standardväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 261, võttes arvesse käesolevas artiklis sätestatud muudatusi.
- (2) Kui riskipositsioonil on lühiajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui lühiajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 261 lõikega 7 tuletada, kohaldatakse järgmisi riskikaale:

Tabel 3

Krediitkvaliteedi aste	1	2	3	Kõik reitingud muud
Riskikaal	10 %	3 %	7 %	1 250 %

- (3) Kui riskipositsioonil on pikaajalised krediitkvaliteedi hinnangud või kui pikaajalisel krediitkvaliteedi hinnangul põhinev reiting on võimalik kooskõlas artikli 261 lõikega 7 tuletada, määratakse riskikaalud kindlaks tabeli 4 alusel ja kohandatakse neid kooskõlas artikliga 257 ja artikli 261 lõikega 4 asjakohaselt vastavalt seeria lõpptähtajale (MT) ning kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuluvate seeriade korral kooskõlas artikli 261 lõikega 5 vastavalt väärtpaberistamisseeria n-ö paksusele.

Tabel 4

Krediidikvaliteedi aste	Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv seeria		Kõrgemasse nõudeõiguse järku mittekuuluv (n-õ õhuke) seeria	
	Seeria lõpptähtaeg (M_T)		Seeria lõpptähtaeg (M_T)	
	1 aasta	5 aastat	1 aasta	5 aastat
1	10 %	15 %	15 %	50 %
2	10 %	20 %	15 %	55 %
3	15 %	25 %	20 %	75 %
4	20 %	30 %	25 %	90 %
5	25 %	35 %	40 %	105 %
6	35 %	45 %	55 %	120 %
7	40 %	45 %	80 %	140 %
8	55 %	65 %	120 %	185 %
9	65 %	75 %	155 %	220 %
10	85 %	100 %	235 %	300 %
11	105 %	120 %	355 %	440 %
12	120 %	135 %	470 %	580 %
13	150 %	170 %	570 %	650 %
14	210 %	235 %	755 %	800 %
15	260 %	285 %	880 %	880 %
16	320 %	355 %	950 %	950 %
17	395 %	430 %	1 250 %	1 250 %
Kõik muud	1 250 %	1 250 %	1 250 %	1 250 %

Artikkel 263

Riskiga kaalutud vara arvutamine standardmeetodi kohaselt

- (1) Standardmeetodi kasutamise korral arvutatakse väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara, korrutades positsiooni artikli 248 kohaselt arvutatud riskipositsiooni väärtuse asjakohase riskikaaluga, mis leitakse järgmiselt (alampiir kõigil juhtudel 15 %):

$$RW = 1\,250 \%,$$

$$\text{kui } D \leq K_A,$$

$$RW = 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)},$$

$$\text{kui } A \geq K_A,$$

$$RW = \left[\left(\frac{K_A - A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \right] + \left[\left(\frac{D - K_A}{D - A} \right) \cdot 12,5 \cdot K_{SSFA(K_A)} \right], \quad \text{kui } A < K_A < D,$$

kus:

D on ülemine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

A on alumine eraldamispunkt, mis on määratud kindlaks vastavalt artiklile 256;

K_A on vastavalt lõikele 2 arvutatud parameeter,

$$K_{SSFA(K_A)} = \frac{e^{a \cdot u} - e^{a \cdot l}}{a(u - l)}$$

kus:

$$a = -(1 / (p * K_A)),$$

$$u = D - K_A,$$

$$l = \max (A - K_A; 0),$$

$p = 1$, kui väärtpaberistamise positsioon ei ole edasiväärtpaberistamise positsioon.

(2) Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse K_A järgmiselt:

$$K_A = (1 - W) \cdot K_{SA} + W \cdot 0,5,$$

kus:

K_{SA} on aluspositsioonide kogumi omavahendite nõue, nagu määratletud artiklis 255;

W = makseviivituses olevate riskipositsioonide nimiväärtuste summa ja kõigi aluspositsioonide nimiväärtuste suhe. Makseviivituses olev riskipositsioon tähendab aluspositsiooni, i) mille tähtajast on möödas 90 päeva või rohkem või ii) millega seoses kohaldatakse pankroti- või maksejõuetusmenetlust või iii) millega seoses kohaldatakse sundtäitmist või sarnast menetlust või iv) mis on väärtpaberistamise dokumentatsiooni kohaselt makseviivituses.

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei tea kogumisse kuuluvatest aluspositsioonidest 5 % või vähema viivisseisundit, võib krediidasutus või investeerimisühing kasutada standardmeetodit, tingimusel et K_A arvutamisel tehakse järgmised kohandused:

$$K_A = \left(\frac{EAD_{\text{alamkogum 1, W teada}}}{EAD \text{ kokku}} \times K_A^{\text{alamkogum 1, W teada}} \right) + \frac{EAD_{\text{alamkogum 2, W teadmata}}}{EAD \text{ kokku}}$$

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei tea kogumisse kuuluvatest aluspositsioonidest rohkem kui 5 % viivisseisundit, peab väärtpaberistamise positsiooni riskikaal olema 1 250 %.

(3) Kui krediidasutusel või investeerimisühingul on väärtpaberistamise positsioon tuletisinstrumenti kujul, võib krediidasutus või investeerimisühing anda tuletisinstrumentidele tuletatud riskikaalu, mis on võrdväärne käesoleva artikli kohaselt arvutatud võrdluspositsiooni riskikaaluga.

Käesoleva lõigu kohaldamisel on võrdluspositsioon positsioon, mis tuletisinstrumentiga võrreldes on kõigis aspektides samasse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon, või sellise positsiooni puudumise korral tuletisinstrumentiga võrreldes vahetult järgmisesse nõudeõiguse järku kuuluv positsioon.

Artikkel 264

Lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise käsitlemine standardmeetodi kohaselt

Standardmeetodi kasutamise korral arvutatakse standarväärtpaberistamise positsiooni riskikaal kooskõlas artikliga 263, võttes arvesse järgmisi muudatusi:

riskikaalu alampiir kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide puhul = 10 %,

$$p = 0,5.$$

Sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaldamisala ja selle kasutamise nõuded

- (1) Krediidiasutused ja investeerimisühingud võivad arvutada riskiga kaalutud vara seoses reitinguta positsiooniga varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmides sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt kooskõlas artikliga 266, juhul kui asjaomased pädevad asutused on neile lõike 2 kohaselt loa andnud.
- (2) Pädevad asutused võivad anda krediidiasutustele ja investeerimisühingutele loa sisemisel hinnangul põhineva meetodi kasutamiseks selgelt määratletud kohaldamisala raames, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - (a) kõik varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberis olevad positsioonid on reitingu saanud positsioonid;
 - (b) positsiooni krediidikvaliteedi sisehinnangu puhul on arvesse võetud vähemalt ühe krediidikvaliteeti hindava asutuse kasutatavat avalikult kättesaadavat hindamismetoodikat, mis on välja töötatud reitingute andmiseks väärtpaberistamise positsioonidele või sama liiki aluspositsioonidele;
 - (c) krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemise hindamise protsess on vähemalt sama konservatiivne kui selliste krediidikvaliteeti hindavate asutuste avalikult kättesaadavad hinnangud, kes on andnud varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile välishinnangu, eelkõige seoses stressitegurite ja muude asjakohaste kvantitatiivsete elementidega;
 - (d) krediidiasutuse või investeerimisühingu sisemisel hindamisel põhinevas metoodikas võetakse arvesse selliste krediidikvaliteeti hindavate asutuste kõiki asjakohaseid avalikult kättesaadavad reitingu andmise metoodikaid, kes annavad varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames emiteeritud kommertsväärtpaberile reitingu, ja see hõlmab krediidikvaliteeti hindavate asutuste krediidikvaliteedi hinnangutele vastavaid reitinguklasse. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peab olema sisedokumentide hulgas seletuskiri, milles kirjeldatakse, kuidas käesolevas punktis sätestatud tingimised täideti, ja ta peab seda seletuskirja korrapäraselt ajakohastama;
 - (e) krediidiasutus või investeerimisühing kasutab sisemisel hindamisel põhinevat metoodikat sisemises riskijuhtimises, sealhulgas otsuste tegemise, juhtkonna teavitamise ja kapitali sisemise allokeerimise protsessis;
 - (f) sise- või välisaudiitorid, krediidikvaliteeti hindav asutus või krediidiasutuse- või investeerimisühingusisene krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitja teeb korrapäraselt kontrolli sisemiste hinnangute andmise protsessi üle ja selle üle, kui täpsed on sisemised hinnangud krediidiasutuse või investeerimisühingu varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmist tulenevate riskipositsioonide krediidikvaliteedile;
 - (g) krediidiasutus või investeerimisühing jälgib oma sisereitingute asjakohasust aja jooksul, et hinnata sisemisel hinnangul põhineva metoodika toimimist, ja juhul kui riskipositsioonide tulemusnäitajad lahknevad pidevalt sisereitingute poolt näidatust, kohandab kõnealust metoodikat vastavalt vajadusele;
 - (h) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm hõlmab emiteerimise ülevõtmise ja kohustiste juhtimise standardeid programmihaldurile mõeldud suuniste kujul ja need käsitlevad vähemalt järgmist:

- i) vara aktsepteeritavuse miinimumkriteeriumid, võttes arvesse punkti i;
 - ii) likviidsuse tagamise tehingute ja krediidikvaliteedi parandamise pakkumisest tulenevate riskipositsioonide liigid ja rahaline väärtus;
 - iii) kahjumite jaotus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi hõlmatud väärtpaberistamise positsioonide vahel;
 - iv) ülekantud vara juriidiline ja majanduslik eraldatus vara müüvast üksusest;
- (i) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi vara aktsepteeritavuse miinimumkriteeriumitega on nähtud ette vähemalt järgmine:
 - i) sellise vara ostmise välistamine, mis on pikalt tähtjaks tasumata või makseviivituses;
 - ii) üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale liigse kontsentreerumise piiramine;
 - iii) ostetava vara kehtivusaja piiramine;
- (j) tehakse vara müüja riskiprofiili krediidiriski- ja äriprofiili analüüs, sh hinnatakse vähemalt vara müüja
 - i) varasemaid ja tulevasi oodatavaid majandustulemusi;
 - ii) praegust turuosa ja oodatavat tulevast konkurentsivõimet;
 - iii) finantsvõimendust, rahavooge, intressimaksete kattevara ja võlareitingut;
 - iv) emiteerimise ülevõtmise standardeid, maksete vahendamise võimet ja sissenõudmisprotsesse;
- (k) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmil on sissenõudmispõhimõtted ja -protseduurid, milles on võetud arvesse maksete vahendaja tegevussuutlikkust ja krediidikvaliteeti, ning programm sisaldab elemente, mis maandavad müüja ja maksete vahendaja tulemusnäitajatega seonduvaid riske. Käesoleva punkti kohaldamisel võib tulemusnäitajatega seonduvaid riske maandada käivitajatega, mis põhinevad müüja või maksete vahendaja praegusel krediidikvaliteedil, et välistada rahaliste vahendite mitteeristatavust müüja või maksete vahendaja kohustuste makseviivituse korral;
- (l) sellisest varade kogumist tuleneva kahju koguhinnangus, mis võidakse varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames osta, võetakse arvesse kõiki potentsiaalse riski allikaid, nagu krediidirisk ja lahjendusrisk;
- (m) kui müüja pakutud krediidikvaliteedi parandamise suurus on määratud ainult krediidiga seotud kahjude alusel ja kui lahjendusrisk on asjaomase riskipositsioonide kogumi puhul oluline, sisaldab varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm eraldi reservi lahjendusrisi jaoks;
- (n) nõutava krediidikvaliteedi parandamise suurus varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi raames arvutatakse, võttes arvesse mitme varasema aasta andmeid, sealhulgas kahjud, viivituses olevad nõuded, lahjendused ja nõuete käibekordaja;

- (o) varaga tagatud kommertsväärtpaberite programm sisaldab riskipositsioonide ostmise osas struktureid elemente, et leevendada alusportfelli krediitkvaliteedi võimalikku halvenemist. Selliste elementide hulgas võivad olla riskipositsioonide kogumile eriomased likvideerimise käivitid;
 - (p) krediidasutus või investeerimisühing hindab aluspositsioonide kogumi näitajaid, näiteks selle kaalutud keskmist krediidi hinnangut, ning teeb kindlaks võimaliku kontsentreerumise üksikule võlgnikule või geograafilisele piirkonnale ja varakogumi kontsentreerituse.
- (3) Kui lõike 2 punktiga f ette nähtud kontrolli teevad krediidasutuse või investeerimisühingu siseauditi, krediidiriski kontrollimise või riskijuhtimise funktsiooni täitjad, peavad nad olema sõltumatud krediidasutuse või investeerimisühingu sisemistest varaga tagatud kommertsväärtpaberite programmi äri- ja kliendisuhetega tegelemise funktsiooni täitjatest.
- (4) Krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on saanud loa kasutada sisemisel hinnangul põhinevat meetodit, ei kasuta sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaldamisalasse kuuluvate positsioonide puhul muid meetodeid, välja arvatud juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- (a) krediidasutus või investeerimisühing on pädevale asutusele teda rahuldaval viisil tõendanud, et tal on selleks mõjuvad põhjused;
 - (b) krediidasutus või investeerimisühing on saanud pädevalt asutuselt eelneva loa.

Artikkel 266

Riskiga kaalutud vara arvutamine sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt

- (1) Sisemisel hinnangul põhineva meetodi kohaselt paigutab krediidasutus või investeerimisühing varaga tagatud kommertsväärtpaberis oleva reitinguta positsiooni oma sisehinnangu põhjal ühte artikli 265 lõike 2 punktis d sätestatud reitinguklassi. Positsioonile antakse tuletatud reiting, mis on sama, mis asjaomasele reitinguklassile artikli 265 lõike 2 punkti d kohaselt vastavad krediitkvaliteedi hinnangud.
- (2) Kooskõlas lõikega 1 tuletatud reiting peab selle andmise ajal olema vähemalt investeerimisjärgu krediidireitingu tasemel või sellest kõrgemal ja seda käsitletakse riskiga kaalutud vara arvutamisel vastavalt kas artikli 261 või 262 kohaselt samaväärsena krediitkvaliteeti hindava asutuse antud aktsepteeritud krediitkvaliteedi hinnanguga.

4. ALAJAGU

VÄÄRTPABERISTAMISE POSITSIOONIDE ÜLEMPIIRID

Artikkel 267

Maksimaalne riskikaal kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide korral: aluspositsioonide arvessevõtmise meetod

- (1) Krediidasutus või investeerimisühing, kes teab igal ajahetkel seda, millest aluspositsioonid koosnevad, võib anda kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvale väärtpaberistamise positsioonile maksimaalse riskikaalu, mis on võrdväärne kaalutud keskmise riskikaaluga, mis antaks aluspositsioonidele, juhul kui neid ei oleks väärtpaberistatud.

- (2) Kui tegemist on aluspositsioonide kogumitega ja krediidasutus või investeerimisühing kasutab ainult standardmeetodit või sisereitingute meetodit, võrduv maksimaalne riskikaal riskipositsioonidega kaalutud keskmise riskikaaluga, mida kohaldataks vastavalt kas 2. või 3. peatüki kohaselt aluspositsioonide suhtes, kui neid ei oleks väärtpaberistatud.

Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral arvutatakse maksimaalne riskikaal järgmiselt:

- (a) kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab sisereitingute meetodit, määratakse sellele aluspositsioonide kogumi osale, mille suhtes kohaldatakse standardmeetodit, vastav standardmeetodikohane riskikaal, ning sellele osale, mille suhtes kohaldatakse sisereitingute meetodit, vastav sisereitingute meetodi kohane riskikaal;
- (b) kui krediidasutus või investeerimisühing kasutab standardmeetodit või välisreitingute meetodit, võrduv kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide maksimaalne riskikaal standardmeetodikohase kaalutud keskmise riskikaaluga aluspositsioonide puhul.
- (3) Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab riskikaal, mida kohaldataks sisereitingute meetodi kohaselt vastavalt 3. peatükile, oodatavate kahjude ja makseviivituses olevate aluspositsioonide suhtarvu, mis on korrutatud 12,5ga.
- (4) Kui vastavalt lõikele 1 arvutatud maksimaalne riskikaal on väiksem kui artiklites 259–264 sätestatud asjaomased minimaalsed riskikaalud, kasutatakse vastavalt lõikele 1 arvutatud maksimaalset riskikaalu.

Artikkel 268

Maksimaalsed kapitalinõuded

- (1) Väärtpaberistamise tehingu algatajast, sponsorist või muu krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab välisreitingute meetodit, või väärtpaberistamise tehingu algatajast või sponsorist krediidasutus või investeerimisühing, kes kasutab välisreitingute või standardmeetodit, võib kohaldada hoitava väärtpaberistamise positsiooni suhtes maksimaalset kapitalinõuet, mis on võrdväärne kapitalinõuetega, mis oleks aluspositsioonide puhul arvutatud 2. või 3. peatüki kohaselt, kui neid ei oleks väärtpaberistatud. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab sisereitingutel põhinev kapitalinõue oodatavat kahju, mis on seotud 3. peatüki alusel arvutatud positsioonidega, ja ettenägematut kahju, mis on korrutatud teguriga 1,06.
- (2) Eri liiki aluspositsioonidest koosnevate kogumite korral leitakse maksimaalne kapitalinõue, arvutades vastavalt lõikele 1 aluspositsioonide selliste osade riskipositsioonidega kaalutud keskmise, mille puhul saab kasutada sisereitingute ja standardmeetodit.
- (3) Maksimaalse kapitalinõude leidmiseks korrutatakse lõike 1 või 2 kohaselt arvutatud summa P-teguriga, mis on arvutatud järgmiselt:
- (a) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on üks või mitu väärtpaberistamise positsiooni, mis kuuluvad samasse väärtpaberistamisseeriasse, võrduv P-faktor krediidasutuse või investeerimisühingu konkreetse seeriasse kuuluvate väärtpaberistamise positsioonide nimiväärtuse ja seeria nimiväärtuse suhtega;

- (b) kui krediidasutuse või investeerimisühingu väärtpaberistamise positsioonid kuuluvad eri seeriatesse, võrdub P-tegur intresside maksimaalse osakaaluga seeriade lõikes. Intresside osakaal arvutatakse iga seeria puhul vastavalt punktile a.
- (4) Väärtpaberistamise positsiooni maksimaalse kapitalinõude arvutamisel vastavalt käesolevale artiklile lahutatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga k esimese taseme põhiomavahendite kirjetest maha müügitulu ning krediidikvaliteeti parandavad ja ainult intressi saamisel põhinevad varad, mis tulenevad väärtpaberistamise tehingust.

5. ALAJAGU

MUUD SÄTTED

Artikkel 269

Edasiväärtpaberistamine

- (1) Edasiväärtpaberistamise positsiooni korral kasutavad krediidasutused ja investeerimisühingud standardmeetodit kooskõlas artikliga 263, tehes järgmised muudatused:
- (a) $W = 0$ iga väärtpaberistamisseeriast tuleneva riskipositsiooni puhul aluspositsioonide kogumis;
- (b) $p = 1,5$;
- (c) tulenev riskikaal on vähemalt 100 %.
- (2) Aluseks olevate väärtpaberistamise positsioonide K_{SA} arvutatakse vastavalt 2. alajaole.
- (3) 4. alajaos sätestatud maksimaalseid kapitalinõudeid edasiväärtpaberistamise positsioonide suhtes ei kohaldata.
- (4) Kui aluspositsioonide kogum koosneb eri väärtpaberistamisseeriatest ja muut liiki varadest, on parameeter K_A eraldi iga riskipositsioonide alamrühma puhul arvutatud K_A nimiväärtuses riskipositsioonidega kaalutud keskmine.

Artikkel 270

Kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluvad positsioonid VKE-põhistes väärtpaberistamistes

Väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing võib arvutada väärtpaberistamise positsiooni riskiga kaalutud vara vastavalt artiklile 260, 262 või 264, nagu asjakohane, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (a) väärtpaberistamine vastab [väärtpaberistamise määruse] artikli 6 lõikes 2 sätestatud nõuetele, v.a kõnealuse lõike punkt a;
- (b) positsioon on kõrgemasse nõudeõiguse järku kuuluv väärtpaberistamise positsioon;
- (c) väärtpaberistamine on tagatud ettevõtjate suhtes olevate positsioonide kogumiga, tingimusel et nendest portfelli mahu seisukohast 80 % on väärtpaberistamise vormistamise ajal VKEd kooskõlas artikli 501 määratlusega;

- (d) krediidirisk, mis on seotud väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutuse või investeerimisühingu poolt mitte säilitatud positsioonidega, kanatakse üle sellise garantii või edasigarantii kaudu, mis vastab 4. peatükis sätestatud kaudse krediidiriski kaitse nõuetele krediidiriski puudutava standardmeetodi puhul;
- (e) garantii või edasigarantii andja, nagu asjakohane, on liikmesriigi keskvalitsus või keskpank, mitmepoolne arengupank või rahvusvaheline organisatsioon, eeldusel et garantii või edasigarantii andja suhtes olevate riskipositsioonide puhul on lubatud III osa 2. peatüki kohaselt kasutada riskikaalu 0 %.

Artikkel 270a
Täiendav riskikaal

- (1) Kui krediidasutus või investeerimisühing ei vasta krediidasutuse või investeerimisühingu hooletuse või tegevusetuse tõttu [väärtpaberistamise määruse] 2. peatükis sätestatud nõuetele mõnes olulises osas, kehtestavad pädevad asutused proportsionaalse täiendava riskikaalu, milleks on vähemalt 250 % riskikaalust (ülemmäär 1 250 %) ning mida kohaldatakse asjaomaste väärtpaberistamise positsioonide suhtes artikli 247 lõikes 6 või artikli 337 lõikes 3 sätestatud viisil. Täiendav riskikaal suureneb progresseeruvalt hoolduskohustuse sätete iga järgneva rikkumise korral. Pädevad asutused võtavad arvesse teatavate väärtpaberistamise puhul [väärtpaberistamise määruse] artikli 4 lõikes 4 ette nähtud erandeid, vähendades riskikaalu, mida tuleks käesoleva artikli alusel muidu kohaldada sellise väärtpaberistamise korral, mille suhtes kohaldatakse [väärtpaberistamise määruse] artikli 4 lõiget 4.
- (2) EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud järelevalvetavade lähendamise lihtsustamiseks käesoleva artikli lõike 1 rakendamisel, sealhulgas hoolduskohustuse ja riskijuhtimise kohustuse eiramise korral võetavad meetmed. EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. jaanuariks 2014.
- (3) Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

4. JAGU
VÄLISED KREDIIDIKVALITEEDI HINNANGUD

Artikkel 270b
Krediidikvaliteeti hindavate asutuste antud krediidikvaliteedi hinnangute kasutamine

Krediidasutused ja investeerimisühingud võivad kasutada väärtpaberistamise positsiooni riskikaalu määramiseks vastavalt käesolevale peatükile ainult krediidikvaliteedi hinnanguid, juhul kui krediidikvaliteedi hinnangu on andnud või heaks kiitnud krediidikvaliteeti hindav asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1060/2009.

Artikkel 270c

Nõuded, millele krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnang peab vastama

3. jao kohasel riskiga kaalutud varade arvutamisel kasutavad krediitiasutused ja investeerimisühingud krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnangut ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- (a) krediitkvaliteedi hinnangus kajastuvate makseliikide vahel ja selliste makseliikide vahel, millele krediitiasutusel või investeerimisühingul on õigus selle lepingu alusel, millest tuleneb kõnealune väärtpaberistamise positsioon, ei tohi olla mittevastavusi;
- (b) krediitkvaliteeti hindav asutus avaldab kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1060/2009 krediitkvaliteedi hinnangud ning kahjude ja rahavoogude analüüsi andmed ja reitingute tundlikkuse muutuste suhtes reitingute aluseks olevates eeldustes, sealhulgas varade kogumi tulemusnäitajates, samuti korra, metoodika, eeldused ja krediitkvaliteedi hinnangute aluseks olevad põhielemendid. Käesoleva punkti kohaldamisel loetakse teave avaldatuks, kui see on avaldatud kättesaadavas vormis. Teavet, mis tehakse kättesaadavaks vaid piiratud arvule üksustele, ei loeta avaldatuks;
- (c) krediitkvaliteedi hinnangud on kaasatud krediitkvaliteeti hindava asutuse krediitkvaliteedi hinnangute muutmise maatriksisse;
- (d) krediitkvaliteedi hinnangud ei põhine täielikult ega osaliselt krediitiasutuse või investeerimisühingu enda antud tagatiseta toetusel. Kui positsioon põhineb täielikult või osaliselt tagatiseta toetusel, käsitleb krediitiasutus või investeerimisühing asjaomast positsiooni sellelt riskiga kaalutud vara arvutamisel 3. jao kohaselt selliselt, nagu see oleks reitinguta;
- (e) krediitkvaliteeti hindav asutus on võtnud kohustuse avaldada selgitused selle kohta, kuidas aluspositsioonide tulemusnäitajad mõjutavad asjaomast krediitkvaliteedi hinnangut.

Artikkel 270d

Krediitkvaliteedi hinnangute kasutamine

- (1) Krediitiasutus või investeerimisühing võib määrata ühe või mitu krediitkvaliteeti hindavat asutust, kelle antud krediitkvaliteedi hinnanguid kasutatakse riskiga kaalutud vara arvutamisel käesoleva peatüki alusel (edaspidi „krediitkvaliteeti hindav määratud asutus”).
- (2) Krediitiasutus või investeerimisühing kasutab oma väärtpaberistamise positsioonidega seotud krediitkvaliteedi hinnanguid järjepidevalt, mitte valikuliselt, ning täidab sel eesmärgil järgmised nõuded:
 - (a) krediitiasutus või investeerimisühing ei kasuta ühe krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on sama väärtpaberistamise ühtedes väärtpaberistamisseeriates, ja teise krediitkvaliteeti hindava asutuse antud krediitkvaliteedi hinnanguid selliste positsioonide puhul, mis tal on selle väärtpaberistamise teistes väärtpaberistamisseeriates, millele esimene neist krediitkvaliteeti hindavatest asutustest võib olla reitingu andnud või mitte;

- (b) kui positsioonil on kaks krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangut, kasutab krediitdiasutus või investeerimisühing vähem soodsat krediitkvaliteedi hinnangut;
 - (c) kui positsioonil on kolm või rohkem krediitkvaliteeti hindavate määratud asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangut, kasutatakse kahte kõige soodsamat krediitkvaliteedi hinnangut. Kui kaks kõige soodsamat krediitkvaliteedi hinnangut on erinevad, kasutatakse neist kahest vähem soodsat;
 - (d) krediitdiasutus või investeerimisühing ei taotle aktiivselt vähem soodsate reitingute tühistamist.
- (3) Kui väärtpaperistamise aluspositsioonidel on täielik või osaline 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediitriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse poolt positsioonile antud krediitkvaliteedi hinnangus, kasutab krediitdiasutus või investeerimisühing sellele krediitkvaliteedi hinnangule vastavat riskikaalu. Kui krediitriski kaitse ei ole 4. peatüki kohaselt aktsepteeritav, siis krediitkvaliteedi hinnangut arvesse ei võeta ja väärtpaperistamise positsiooni käsitletakse reitinguta positsioonina.
- (4) Kui väärtpaperistamise positsioonil on 4. peatüki alusel aktsepteeritav krediitriski kaitse ja sellise kaitse mõju kajastub krediitkvaliteeti hindava määratud asutuse poolt positsioonile antud krediitkvaliteedi hinnangus, käsitleb krediitdiasutus või investeerimisühing väärtpaperistamise positsiooni reitinguta positsioonina ja arvutab riskiga kaalutud vara kooskõlas 4. peatükiga.

Artikkel 270e

Krediitkvaliteedi hinnangutele vastavate krediitkvaliteedi astmete määramine

EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata objektiivselt ja järjekindlat kindlaks, millisele käesoleva peatüki kohasele krediitkvaliteedi astmele iga krediitkvaliteeti hindava asutuse antud asjaomane krediitkvaliteedi hinnang vastab. Käesoleva artikli kohaldamisel teeb EBA eelkõige järgmist:

- (a) eristab iga krediitkvaliteedi hinnangus väljendatud suhtelisi riskiastmeid;
- (b) võtab arvesse kvantitatiivseid tegureid, nagu makseviivituse- ja/või kahjumäärad ning iga krediitkvaliteeti hindava asutuse krediitkvaliteedi hinnangute varasem täpsus erinevate varaklasside lõikes;
- (c) võtab arvesse kvalitatiivseid tegureid, nagu see, millist liiki tehinguid krediitkvaliteeti hindav asutus hindab, tema metoodikat ja tema antud krediitkvaliteedi hinnangute tähendust, eelkõige seda, kas nende puhul võetakse arvesse oodatava kahju määra või nn esimese euro kahju (*first euro loss*) ning intresside õigeaegset tasumist või intresside lõplikku tasumist;
- (d) püüab tagada, et väärtpaperistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse krediitkvaliteeti hindavate asutuste antud krediitkvaliteedi hinnangute alusel sama riskikaalu, vastaksid samaväärsetele krediitriski tasemetele.

EBA esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile 1. juuliks 2014.

Komisjonile antakse kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15 õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid”.

- (5) Artikkel 337 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 337

Omavahendite nõue väärtpaberistamise instrumentide puhul

- (1) Kauplemisportfellis hoitavate selliste instrumentide korral, mis on väärtpaberistamise positsioonid, kaalub krediidasutus või investeerimisühing artikli 327 lõike 1 kohaselt netopositsioone 8 %-ga riskikaalust, mida krediidasutus või investeerimisühing kasutaks kauplemisportfellis mittehoitava positsiooni puhul vastavalt III osa II jaotise 5. peatüki 3. jaole.

- (2) Lõike 1 kohaldamise eesmärgil riskikaalude kindlaksmääramisel võib makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangud leida ka niisuguste hinnangute põhjal, mis on tuletatud sellise krediidasutuse või investeerimisühingu täiendavate riskide omavahendite nõude (IRC) meetodi alusel, millele on antud luba kasutada võlainstrumentide spetsiifilise riski puhul sisemudelit Seda varianti võib kasutada üksnes pädevate asutuste loal, mis antakse, kui kõnealused hinnangud vastavad II jaotise 3. peatükis sätestatud sisereitingute meetodi kvantitatiivsetele nõuetele.

Vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 annab EBA välja suunised makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäära hinnangute sisenditena kasutamise kohta, kui need hinnangud põhinevad täiendavate riskide omavahendite nõude meetodil.

- (3) Selliste väärtpaberistamise positsioonide suhtes, mille puhul kasutatakse vastavalt artikli 247 lõikele 6 täiendavat riskikaalu, tuleb kohaldada kogu riskikaalust 8 %.
- (4) Selleks et arvutada spetsiifilise riski katmiseks vajalik omavahendite nõue, liidab krediidasutus või investeerimisühing kokku lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel saadud kaalutud positsioonid (olenemata sellest, kas need on pikad või lühikesed), välja arvatud väärtpaberistamise positsioonid, mille suhtes kohaldatakse artikli 338 lõiget 4.
- (5) Kui traditsioonilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei vasta artiklis 244 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaberistamise aluspositsioone omavahendite nõude arvutamisel selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud.

Kui sünteetilise väärtpaberistamise tehingu algatanud krediidasutus või investeerimisühing ei vasta artiklis 245 sätestatud riski olulise osa ülekandmise tingimustele, kajastab ta väärtpaberistamise aluspositsioone omavahendite nõuete arvutamisel selliselt, nagu neid ei oleks väärtpaberistatud, ja ei võta sünteetiline väärtpaberistamise mõju krediidiriski kaitse eesmärgil arvesse.”

- (9) V osa jäetakse välja.
- (10) Artikli 456 lõikele 1 lisatakse punkt k:

- (a) väärtpaberistamise positsioonide riskiga kaalutud vara arvutamist käsitlevate artiklite 247–270a kohaste sätete muutmine, et võtta arvesse väärtpaberistamist käsitlevate rahvusvaheliste standardite arengut või muudatusi.
- (11) Artiklis 457 asendatakse punkt c järgmisega:
 - (a) „artiklites 242–270a sätestatud omavahendite nõuded seoses väärtpaberistamisega”.
- (12) Lisatakse artikkel 519a:

„Artikkel 519a

Aruanne

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande III osa II jaotise 5. peatüki kohaldamise kohta väärtpaberistamise turgude arengu kontekstis hiljemalt 3 aastat pärast [lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Aruandes hinnatakse eelkõige artiklis 254 sätestatud meetodite tähtsusjärjekorra mõju liidus väärtpaberistamise turgudel tegutsevate krediitiasutuste ja investeerimisühingute emiteerimis- ja investeerimistegevusele ning liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele.

Artikkel 2

Üleminekusätted avatud väärtpaberistamise positsioonide kohta

[Artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäev / kindlaks määratud kuupäev] seisuga avatud väärtpaberistamise positsioonide puhul võivad krediidasutused ja investeerimisühingud jätkata määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 5. peatüki ja artikli 337 [artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäevale eelnev päev] kehtiva redaktsiooni kohaldamist 31. detsembrini 2019, eeldusel et krediidasutus või investeerimisühing

- (a) teatab pädevale asutusele hiljemalt [kindlaks määratud kuupäev], et kavatseb asjakohast artiklit kohaldada;
- (b) kohaldab asjakohast artiklit kõigi [artikli 3 lõikes 2 sätestatud kuupäev / kindlaks määratud kuupäev] seisuga krediidasutuse või investeerimisühingu hoitavate avatud väärtpaberistamise positsioonide suhtes.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

- (1) Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (2) Käesolevat määrust kohaldatakse alates [jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja